

UMEÅ UNIVERSITET

BUDGET 2023

UMEÅ UNIVERSITET

INKL. EKONOMISK PLAN 2024–2025

Typ av dokument:	Plan
Datum:	2022-06-08
Dnr:	FS 1.3.2-745-22
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2023-01-01 – 2023-12-31
Område:	Styrning, ekonomi, planering och resursfördelning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Budget Umeå universitet 2022 inkl. ekonomisk plan 2023–2024 FS 1.3.2-805-21

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Bakgrund, beslut och sammanfattning	4
1.1	Bakgrund.....	4
1.2	Beslut.....	4
1.3	Sammanfattning.....	5
2.	Inledning	7
2.1	Nationella mål och uppdrag samt deras koppling till budget 2023	8
3.	Ekonomisk plan för 2023–2025	10
3.1	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	11
3.2	Forskning och utbildning på forskarnivå.....	11
3.3	Universitetsgemensamma funktioner	11
3.4	Jämställdhet.....	11
3.5	Ekonomiska åtgärder	12
3.5.1	Myndighetskapital	12
3.5.2	Forskningssatsning 2020–2024	13
3.5.3	Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning 2021–2025	13
4.	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	15
4.1	Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023	15
4.2	Utveckling studentantal	17
4.3	Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå	18
4.3.1	Fördelning av budgetramar till fakultetsnämnder/ Läraryhögskolan 2023.....	18
4.3.2	Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer	20
4.3.3	Konstnärliga utbildningsområden	21
4.3.4	Decentraliserad utbildning	22
4.3.5	Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.	22
4.3.6	Förändringar 2023	23
5.	Forskning och utbildning på forskarnivå	24

UMEÅ UNIVERSITET

5.1	Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå 2023.....	24
5.2	Kvalitetsfrämjande tilldelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå.....	25
5.3	Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå	25
5.3.1	Förändringar 2023	25
5.3.2	Övriga kommentarer	28
6.	Universitetsgemensamma funktioner, lokalhyra, lokalvård samt lönekostnadspåslag	29
6.1	Fördelning av budgetramar till universitetsgemensamma funktioner 2023, basanslag.....	29
6.1.1	Universitetsbiblioteket	30
6.1.2	Universitetsförvaltningen.....	30
6.1.3	Övrigt universitetsgemensamt	31
6.1.4	Lokaler, universitetsgemensamma funktioner	31
6.1.5	Lokalvård, universitetsgemensamma funktioner	32
6.1.6	Internrevision	33
6.1.7	Förvärv och publicering.....	33
6.2	Fördelning av universitetsgemensamma kostnader.....	34
6.3	Lokalhyra, m.m.	34
6.3.1	Tomma lokaler/omställningsreserv	35
6.3.2	Investeringar.....	35
6.3.3	Tillämpning av internhyra.....	36
6.3.4	Preliminär internhyra 2024–2025.....	36
6.4	Lokalvård	36
6.5	Lönekostnadspåslag (LKP)	36
	Bilaga 1. Sammanställning av fördelade anslag år 2023	38

UMEÅ UNIVERSITET

1. Bakgrund, beslut och sammanfattning

1.1 Bakgrund

Dokumentet utgör universitetsstyrelsens beslut om budget för Umeå universitet för 2023 samt ekonomisk plan för 2024–2025.

Enligt *regel för universitetsgemensamma styrdokument* ska ett antal perspektiv integreras i nya och reviderade styrdokument vid Umeå universitet. Styrdokumenterna ska också innehålla en analys av dokumentets konsekvenser i ett jämställdhetsperspektiv. I följande plan har samtliga perspektiven integrerats, det vill säga student-, arbetsmiljö-, samverkans-, hållbarhets-, tillgänglighets- och internationella perspektiv. När det gäller jämställdhetsperspektivet kan styrdokumentet i förlängningen få påverkan på jämställdheten när fakulteter eller motsvarande, i sin tur, fördelar anslagsmedel vidare till sina institutioner och enhet, se vidare avsnitt 3.4.

1.2 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar, under förutsättning av riksdagens beslut med anledning av budgetpropositionen för 2023

- att fastställa ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt avsnitt 4,
- att fastställa fördelning av anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå enligt avsnitt 5,
- att fastställa ramar för universitetsgemensamma funktioner i enlighet med avsnitt 6,
- att fastställa ramar för Internrevisionen i enlighet med avsnitt 6.1.6,
- att uppdra åt överbibliotekarie, universitetsdirektör, respektive revisionschef att besluta om fördelning av budgetram för Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen, Övrigt universitetsgemensamt respektive Internrevisionen med beaktande av vad som anges under avsnitt 6. Det åligger överbibliotekarie, universitetsdirektör, respektive revisionschef att tillse att enheter inom respektive ansvarsområde upprättar en budget enligt universitetets ekonomistyrregler,
- att uppdra åt fakultetsnämnder att besluta om ramar till institutioner/motsvarande. Det åligger fakultetsnämnderna att tillse att institutioner, arbetsenheter och centrum inom respektive nämnds ansvarsområde upprättar en budget enligt universitetets ekonomistyrregler,
- att uppdra åt Lärarhögskolan att besluta om ramar för lärarutbildning och utbildningsvetenskaplig forskning, samt informera berörda institutioner och arbetsenheter,
- att uppdra åt rektor att fastställa fördelning av eventuella tillkommande eller avgående medel i budgetproposition för 2023,
- att fastställa dokumentet *Budget 2023 Umeå universitet inklusive ekonomisk plan 2024–2025*.

Universitetsstyrelsen diskuterar problematiken med undernyttjande av det årliga anslaget och ackumuleringen av universitetets myndighetskapital. Styrelsen ser allvarligt på det över tid uppkomna läget och avser att följa frågan noga och framhåller vikten av att nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

UMEÅ UNIVERSITET

1.3 Sammanfattning

Det finns flera faktorer som innebär osäkerheter vid upprättandet av budget för 2023 och ekonomisk plan 2024–2025. Umeå universitet erhåller förslag på budget för 2023 från regeringen först i budgetpropositionen för 2023 som presenteras senare än vanligt under hösten 2022 eftersom det är ett valår. Mot bakgrund av detta är utgångspunkten för Budget 2023 Umeå universitet inklusive ekonomisk plan 2024–2025 angiven resurstilldelning enligt budgetpropositionen för budgetåret 2022 (prop. 2021/22:1), vårändringsbudget (2021/22:99) samt 2022 års ekonomiska vårproposition (2021/22:100). Detta innebär att angivna budgetbelopp i föreliggande dokument innehåller osäkerheter. Om kommande budgetproposition för budgetåret 2023 ändrar förutsättningarna för Umeå universitet, ger universitetsstyrelsen rektor delegation att fatta tilläggsbeslut om budget. I de fall budgetpropositionen innebär betydande förändringar mot föreliggande budgetförslag ska ärendet behandlas av universitetsstyrelsen.

I avsnittet för **ekonomisk plan för 2023–2025** anges att universitetsstyrelsens beslutade mål är att universitetet i så hög grad som möjligt, årligen, ska nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Inför år 2023–2025 har målnivåer för myndighetskapt sänkts och andelen av nivåer på indrag av positivt resultat höjts.

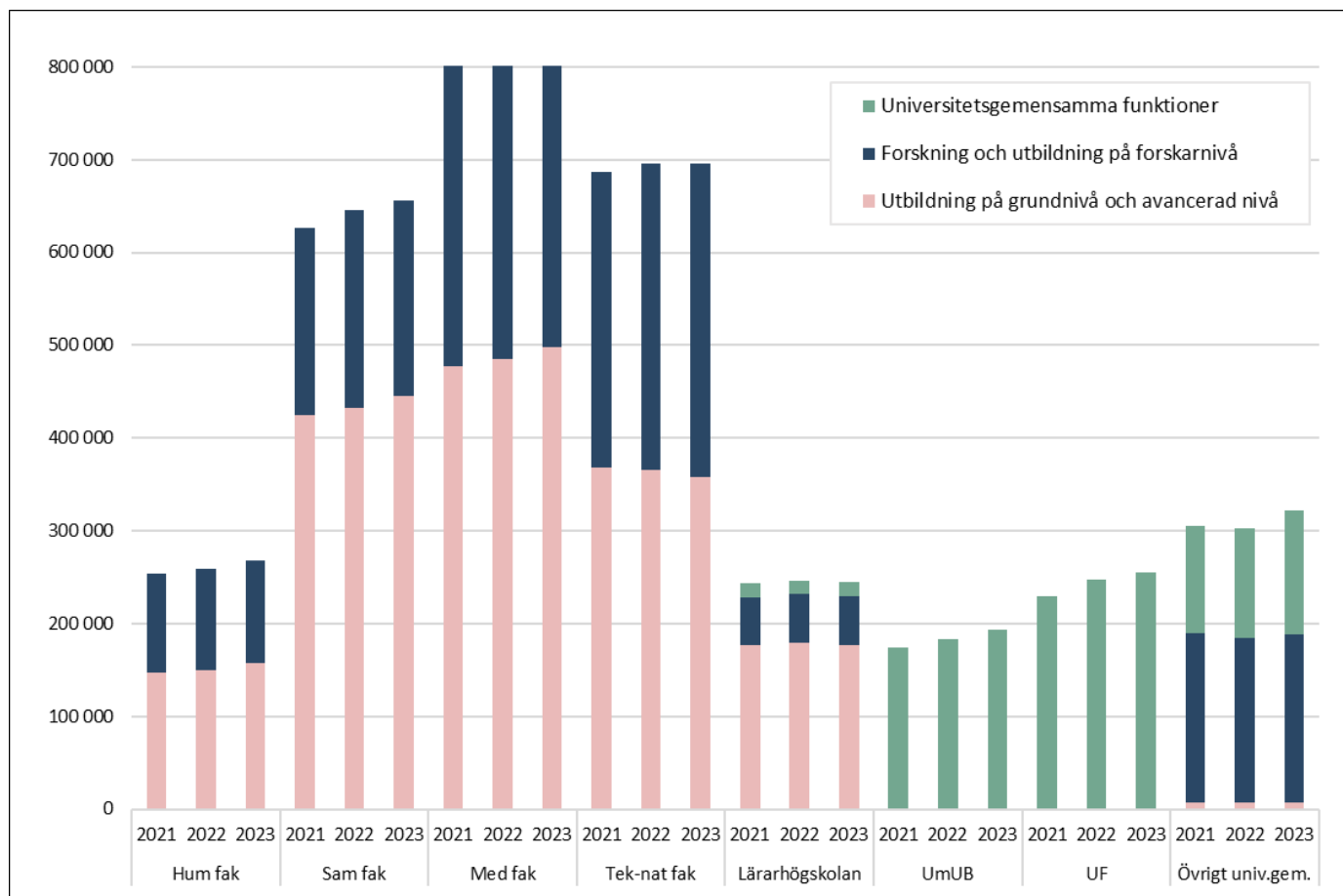
Budgetramarna inom **utbildning på grundnivå och avancerad nivå** till fakulteter och Lärarhögskolan är 21,8 miljoner kronor högre 2023 jämfört med 2022 (+1,4 procent). Ökningen består främst av indexreglering för 2023. För att ytterligare ge ökad förutsägbarhet och långsiktighet är utgångspunkten att fördelningsmodell och genomförda omfördelningar i budget 2023 kvarstår under perioden 2023–2025. Justeringar kan endast komma att genomföras med undantaget om en fakultets eller Lärarhögskolans utfall av helårsstudenter och helårsprestationer föregående år överstiger +/- 4 procent i förhållande till erhållen budgetram. Fakulteter och Lärarhögskolan kommer således att erhålla ersättning för eventuellt överskridande av budgetram upp till 4 procent under perioden 2023–2025. Eftersom universitetet kan spara helårsstudenter och helårsprestationer upp till ett värde av 10 procent av takbeloppet, kan eventuella överskridanden finansieras genom detta sparande.

Budgetramarna inom **forskning och utbildning på forskarnivå** ökar med 16,8 miljoner kronor 2023 jämfört med 2022 (+1,4 procent). År 2023 avsätts 2,0 mnkr till forskningsdatahantering. Inom Umeå universitet pågår arbetet med att identifiera profilområden inom forskning. Arbetet leds och samordnas universitetsgemensamt.

Budgetramarna inom **universitetsgemensamma funktioner** är 18,9 miljoner kronor högre 2023 jämfört med 2022 (+3,4 procent). I budget 2023 avsätts medel till angelägna kvalitetsförstärkningar inom Universitetsförvaltningen och Universitetsbiblioteket som exempelvis en HR-strateg med inriktning mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling, bibehållande av personal på universitetsbiblioteket, avgiftsfria undervisningstjänster på universitetsbiblioteket till alla studenter och förstärkning av upphandling av IT. I syfte att undvika uppsägningar av ett flertal avtal innehållande läsrättigheter, avslut av förlagsavtal, samt uteblivna förlängningar av open access (OA)-publicering, ökar budgetramen för förvärv och publicering med totalt 7,1 miljoner kronor 2023 jämfört med 2022. Internhyran höjs med 1,9 procent 2023. De senaste åren har lönekostnadspåslaget behövt höjas på grund av markant ökade kostnader för pensionsavgifter, 2023 behöver ingen ytterligare höjning av lönekostnadspåslaget göras.

UMEÅ UNIVERSITET

Figur 1. Fördelning av budgettramar år 2021–2023 till fakulteter, Lärarhögskola, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt (tkr).

2. Inledning

Som grund för budgetarbetet och för all övrig verksamhetsplanering vid Umeå universitet finns visionsdokumentet *Vision för Umeå universitet*. Visionen anger riktning och beskriver var Umeå universitet vill vara i framtiden. Visionen är formulerad i tre övergripande utvecklingsområden: *Umeå universitet tar framtidsansvar*, *Kunskapsutveckling i samspel* samt *Konkurrenskraft och stolthet*. Universitetsstyrelsen fastställde visionsdokumentet den 3 april 2019 och därmed också basen för en långsiktig verksamhetsplanering vid universitetet, omfattande treårscykler, där utgångspunkten är att arbeta med tillitsbaserad styrning.

Insatserna som genomförs i syfte att stärka forskning och utbildning inom Umeå universitet under perioden 2021–2025 stödjer arbetet i riktning mot visionen (se vidare avsnitt 3.5.3). Några exempel på aktiviteter inom satsningarna är; förstärkningen av utbildning, som bidrar inom området *Kunskapsutveckling i samspel*, satsningar på arktisk forskarskola med inriktning med hållbar utveckling, bidrar till området *Framtidsansvar*, samt att stärkt kompetensförsörjning och satsningar på digitalisering bidrar till ökad *Konkurrenskraft och stolthet*. Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå knyter regeringens satsning på *Livslångt lärande* an till *Framtidsansvar* och *Utbildning i hela landet* till *Kunskapsutveckling i samspel*. Regeringens uppdrag om att stärka de nationella minoritetsspråken som anges i avsnitt 4.1 bidrar också till universitetets framtidsansvar. Inom forskning och utbildning på forskarnivå är Umeå universitets arbete med att identifiera universitetets profilområden ett steg i att uppnå konkurrenskraft och stolthet. Arbetet med profilområden beskrivs ytterligare i avsnitt 5.2. Inom universitetsgemensamma funktioner bidrar investeringar på bland annat Modulärt laboratorium respektive investeringar på Universitetsbiblioteket till ökad *Konkurrenskraft och stolthet* (se vidare avsnitt 6.3.2.).

Rektor fattade beslut om en reviderad Verksamhetsplan för Umeå universitet avseende perioden 2020–2022 den 26 juni 2021. Verksamhetsplanen för perioden 2023–2025 fastställs av rektor den 1 juli 2022.

Dokumentet *Budget 2023 Umeå universitet inklusive ekonomisk plan 2024–2025* innehåller avsnitten *Ekonomisk plan för 2023–2025*, *Utbildning på grundnivå och avancerad nivå*, *Forskning och utbildning på forskarnivå* samt *Universitetsgemensamma funktioner*. Universitetsstyrelsen beslutar om budgetramar för 2023 samt preliminära ramar för åren 2024 till 2025. Utifrån detta beslut fattar rektor detaljbeslut om fördelning till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning, övrig universitetsgemensam verksamhet samt Universitetsbiblioteket för budgetåret 2023. Från och med budgetåret 2021 sker inga justeringar av kostnadsfördelningar angivna i den detaljbudget som rektor fastställer i juni 2023, det vill säga utifrån höstens budgetproposition.

Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer vid upprättandet av budget för år 2023 och ekonomisk plan 2024–2025. Regeringen presenterar förslag till budgetramar för år 2023 genom budgetpropositionen som i normalfallet erhålls i september 2022. År 2022 är det valår och riksdagen samlas därför för beslut om budgetpropositionen senare än vanligt. Om valet leder till regeringsskifte kan den nya regeringen behöva mer tid för att lämna sitt förslag till statsbudgeten och regeringen kan därför, vid valår, vänta ända till den 15 november med att lämna budgetpropositionen. Utgångspunkten för budgetarbetet har därför varit angiven resurstilldelning för år 2023 enligt budgetpropositionen för 2022 justerat med angiven indexnivå för 2023 enligt 2022 års ekonomiska vårproposition och även vårändringsbudget 2022.

Universitetsstyrelsen ger rektor delegation att fatta tilläggsbeslut om budget utifrån kommande budgetproposition.

UMEÅ UNIVERSITET

Pandemin covid-19, har under 2020, 2021 och början av 2022, medfört markant minskade kostnader för exempelvis tjänsteresor. Under 2023 beräknas inga ekonomiska effekter till följd av pandemin. Universitetets ekonomi kan komma att påverkas av ökande prisnivåer (enligt konsumentprisindex), samt att det är osäkert hur utvecklingen ser ut framgent med anledning av kriget i Ukraina.

2.1 Nationella mål och uppdrag samt deras koppling till budget 2023

I tabell 1 visas de mål och uppdrag som regeringen har gett Umeå universitet via regleringsbrev samt deras koppling till budget 2023. Eftersom regleringsbrevet från regeringen för 2023 delges universitetet först i december 2022, kan justeringar komma att ske. Med ordinarie anslag avses att hantering sker inom ramen för beviljat anslag på respektive organisatorisk nivå (universitetsgemensam, fakultetsgemensam/motsvarande samt institutionsgemensam/motsvarande) och att uppdraget prioriteras i verksamhetsplaner på samtliga nivåer.

Tabell 1. Nationella uppdrag samt deras koppling till budget 2023 (tabellen fortsätter på nästa sida).

Mål/nationellt uppdrag	Koppling till budget 2023
Universitetsövergripande	
Hållbar utveckling ¹⁾	Ordinarie anslag, avsnitt 6.1
Minskade utsläpp från tjänsteresor ¹⁾	Ordinarie anslag
Informationssäkerhet ¹⁾	Ordinarie anslag
Idébankmedel	Särskilda medel, ingår i anslag 2:65, avsnitt 4.1
Innovationskontor	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Jämställdhetsintegrering ¹⁾	Ordinarie anslag, samt att medel avsätts till lika villkorsarbete från Umu-gemensamma satsningar ²⁾
Livslångt lärande ¹⁾	Ordinarie anslag, Avsnitt 4.1 och 4.3.1
Samverkan om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården ¹⁾	Ordinarie anslag för berörda fakulteter, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Arbetsintegrerad lärarutbildning ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Decentraliserad utbildning	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.34
Kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Kvalitetsförstärkning ¹⁾	Ordinarie anslag för berörda fakulteter, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Lärarutbildning i minoritetsspråk ¹⁾	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Stärka studenthälsan	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.1
Utbildning i meänkieli och samiska ¹⁾	Ordinarie anslag för humanistisk fakultet, avsnitt 4.3.1
Utbildning av läkare ¹⁾	Ordinarie anslag för medicinsk fakultet, avsnitt 4.3.1
Decentraliserad läkarutbildning	Ordinarie anslag, avsnitt 4.1

Tabell 1. Nationella uppdrag samt deras koppling till budget 2023 (fortsättning från föregående sida).

UMEÅ UNIVERSITET

Mål/nationellt uppdrag	Koppling till budget 2023
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Utbildning av tandläkare ¹⁾	Ordinarie anslag för medicinsk fakultet, avsnitt 4.3.1
Utbyggnad av lärar- och förskollärarytbildningar i enlighet med riksdagens beslut ¹⁾	Ordinarie anslag för berörda fakulteter och anslaget ökas årligen från regeringen, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar i enlighet med riksdagens beslut ¹⁾	Ordinarie anslag för berörda fakulteter och anslaget ökas årligen från regeringen, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Utbyggnad av vissa andra utbildningar ^{1),3)}	Ordinarie anslag för berörda fakulteter och anslaget ökas årligen från regeringen, avsnitt 4.1 och 4.3.1
Utveckla breddat deltagande inkl. utbildning för nyanlända samt kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för personer med forskarexamen ¹⁾	Ordinarie anslag samt särskilda anslag för nationella uppdrag (bl.a. anslag 2:64) enligt följande: KPU för personer med forskarexamen, utbildning för nyanlända (kompletterande utbildning till socionom, psykolog, lärare och förskollärare och läkare
Stärkt kvalitet i distansutbildning	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter, avsnitt 4.1
Uppdrag ta emot personer med funktionsnedsättning resp. nyanlända personer till praktik	Ordinarie anslag
Validering inom kompletterande pedagogisk utbildning	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Kulturskolekliv, utveckling utbildning av relevans för kulturskolan ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Utveckling av VFU i lärarutbildningen, försöksverksamhet med övnings- skolor och övnings- förskolor inom lärar- och förskollärarytbildningar ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Vidareutbildning av obehöriga lärare	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Flexibla vägar in i läraryrket ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Sommarkurser, anordna fler relevanta	Enligt uppdrag U2019/04118
Forskning och utbildning på forskarnivå	
Praktiknära forskning – samverkan skola och högskola ¹⁾	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter
Öppen vetenskap - utveckla arbetet ¹⁾	Ordinarie anslag, avsnitt 6.1 och 7

¹⁾ Nationella uppdrag som framgår av regleringsbrev för budgetåret 2022.

²⁾ Fördelning av anslag för Umu-gemensamma satsningar specificeras i rektors detaljbudget för 2023.

³⁾ Avser utbyggnad av utbildning i hela landet, utbyggnad av yrkeslärarytbildningar, kurser som kan förbereda studenterna för den framtida arbetsmarknaden genom t.ex. praktikperioder, samt satsning på bristyrkesutbildningar. Universitet och högskolor definierar själva vad som avses med bristyrkesutbildningar. Definition för år 2021 framgår av tabell 14 i Umeå universitets årsredovisning.

3. Ekonomisk plan för 2023–2025

Den 20 april 2022 beslutade universitetsstyrelsen om reviderade ekonomistyrregler (FS 1.1-611-22). Ekonomistyrreglerna tydliggör huvudprinciper för ekonomistyrning inom universitetet, samt ansvar och befogenheter för universitetets chefer gällande ekonomi. Den senaste revideringen har inkluderat hur stora ekonomiska över- respektive underskott ska undvikas, samt förtydliganden om budgering. Frågan är prioriterad eftersom universitetet har ett ökande myndighetskapital med anledning av årliga ekonomiska överskott. Det är viktigt att samtliga ekonomiskt ansvariga inom Umeå universitet har kännedom om, och tillämpar ekonomistyrreglerna.

Universitetsstyrelsens beslutade mål är att universitetet i så hög grad som möjligt årligen ska nyttja de tillgängliga resurserna till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Inriktningen i den ekonomiska planen för 2023 samt för perioden 2024–2025 är att nå denna målsättning genom att dels genomföra insatser i syfte att stärka forskning och utbildning i enlighet med avsnitt 3.5.3, dels vidta ytterligare aktiviteter i syfte att nyttja tillgängliga resurser. Dessa aktiviteter är bland annat utvecklad analys, översyn av behov av ökat ekonomistöd till chefer och fördjupade dialoger, bland annat utifrån internrevisionens granskningsrapport. Ytterligare aktiviteter kan tillkomma under perioden.

I tabell 2 framgår universitetets ekonomiska plan för perioden 2022–2025 (inklusive utfall för 2021) som utgår från lämnade uppgifter i budgetunderlaget för Umeå universitet 2023–2025. Prognosen för 2022 är inte uppdaterad utifrån ekonomisk prognos efter tertial 1 2022.

Tabell 2. Totala intäkter och kostnader 2021–2025 (tkr) enligt budgetunderlaget för Umeå universitet perioden 2023–2025. Uppgifter för 2023–2025 anges i 2022 års prisnivå.

	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	3 134 690	3 182 556	3 162 450	3 161 400	3 161 400
Avgifter	654 298	659 422	664 591	669 805	675 066
Bidrag	1 033 119	1 043 387	1 053 765	1 064 252	1 074 851
Finansiella intäkter	423	423	465	511	562
Summa intäkter	4 822 529	4 885 787	4 881 270	4 895 968	4 911 879
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	3 094 067	3 202 043	3 207 043	3 211 043	3 214 043
Lokaler	447 485	463 485	468 485	489 485	489 485
Drift/Övrigt	971 979	1 010 859	1 020 967	1 031 177	1 041 489
Avskrivningar	207 215	210 129	212 357	214 608	216 882
Finansiella kostnader	572	572	629	692	761
Summa kostnader	4 721 319	4 887 087	4 909 480	4 947 004	4 962 660
<i>Verksamhetsutfall</i>	101 210	-1 300	-28 210	-51 036	-50 781
Transferringar	0	0	0	0	0
<i>Årets kapitalförändring/ årets resultat</i>	101 210	-1 300	-28 210	-51 036	-50 781
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ²	1 023 404	1 022 104	993 894	942 858	892 077
Utgående oförbrukade bidrag	1 149 322	1 143 322	1 137 322	1 131 322	1 125 322

UMEÅ UNIVERSITET

Beloppen i det följande har justerats med index, pris och löneomräkning (PLO), enligt 2022 års ekonomiska vårproposition (2021/22:100). PLO för 2023 är 1,36 procent (2022 1,06). I vårpropositionen framgår inte PLO för 2024 och 2025, det finns därmed en osäkerhet för dessa år. Indexjustering för 2024 och 2025 har skattats till 1,50 procent med utgångspunkt i den ekonomiska utvecklingen i samhället, till exempel att pandemin inte längre inverkar på samma sätt som tidigare samt att inflationen antas vara högre jämfört med tidigare år.

3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Inför kommande budgetperiod är en viktig inriktning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå att öka utbildningsvolymen, framför allt inom de utbildningar som regeringen funnit särskilt prioriterade. Se vidare i avsnitt 4.2. *Utveckling studentantal*. Fortsatt genomförande av Umeå universitets kvalitetssystem är också en viktig inriktning i syfte att genom att identifiera ansvar samt synliggöra regelverk och förväntade aktiviteter för berörda aktörer på olika nivåer inom universitetet, bidra till studenters lärande och stödja hela utbildningsprocessen. Andelen studenter som bedriver sina studier på distans har ökat över tid och 2021 var det 28 procent av universitets studenter som studerade på distans. Distansutbildning är en viktig insats både för den gröna samhällsomvandlingen i norra Sverige och för livslångt lärande.

3.2 Forskning och utbildning på forskarnivå

En fortsatt viktig inriktning under åren 2023–2025 är forskningsinfrastruktur, där målsättningen är att på ett resurseffektivt sätt öka nyttjande av forskningsinfrastrukturer och möjliggöra synergier mellan dessa, samt att få en övergripande samordning av tillgängliga forskningsinfrastrukturer vid både Umeå universitet och nationellt. Ytterligare en viktig inriktning är att öka erhållna externa forskningsmedel samt att öka antalet sampublicerade publikationer. Ett viktigt område är även att möta den ökade efterfrågan på forskning, utbildning och samverkan av relevans för den gröna samhällsomvandlingen i norra Sverige.

3.3 Universitetsgemensamma funktioner

För åren 2023–2025 ska universitetet identifiera, värdera och hantera risker för att universitetet inte utvecklas i riktning mot visionen samt risker för allvarliga eller återkommande regelöverträdelser. Detta sker till huvudsaklig del inom ramen för arbetet med värdegrund, inom säkerhetsarbetet samt inom arbetet med intern styrning och kontroll. Under 2023 kommer universitetets arbete mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling fortsatt att vara högt prioriterat. Att fortsätta utveckla processer för att främja hållbar utveckling är också en prioriterad inriktning under kommande år.

3.4 Jämställdhet

Av regleringsbrevet för 2022 framgår att universitet och högskolor ska fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen, till exempel i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Lärosätena har i uppdrag att utveckla jämställdhetsperspektivet i de ordinarie processerna, det vill säga även i budgetarbetet. Universitet och högskolor ska också redovisa hur de beaktat jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel. Utifrån universitetsstyrelsens beslutade budgetanvisningar ska därför ett avsnitt anges i budgetdokumentet 2023 om hur jämställdhetsperspektivet vid resursfördelning kan utvecklas. Detta gäller även fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning och Universitetsbibliotek. En del i detta arbete är att genomföra en analys där till exempel könsuppdelad statistik över resurstilldelning ingår. Under hösten 2022 kommer en analys av universitetets respektive fakulteternas, Lärarhögskolans,

UMEÅ UNIVERSITET

universitetsförvaltningens och universitetsbibliotekets utfall 2022 respektive budget 2023 att göras i syfte att undersöka jämställdhetsperspektivet.

3.5 Ekonomiska åtgärder

3.5.1 Myndighetskapital

Myndighetskapital utgörs av samlade ekonomiska resultat från tidigare år och ska ingå i verksamhetsplanering och budgetering på samma sätt som övriga medel. I myndighetskapitalet ingår inte oförbrukade bidrag, det vill säga externa bidrag som erhållits men ännu inte hunnit användas.

Umeå universitet har som mål att det samlade myndighetskapitalet ska ligga inom ett visst procentintervall av årets kostnader. Universitetsstyrelsen har tidigare fastställt att målet för universitetets myndighetskapital varje år, för perioden 2015–2020, ska vara inom intervallet 9–15 procent av årets kostnader. Med anledning av pandemin har denna nivå förlängts till att gälla även för perioden 2021–2022 med syfte att anpassas till Umeå universitets treåriga verksamhetsplaneringsperiod.

Umeå universitet redovisade 2021 ett överskott på 101 mnkr (2020: +105 mnkr). Utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisade ett överskott med totalt 60 mnkr, vilket motsvarar 2,9 procent av kostnaderna för verksamhetsgrenen. Inom forskning och utbildning på forskarnivå redovisades ett överskott med totalt 41 mnkr, vilket motsvarar 1,5 procent av årets kostnader. Överskottet innebär att det samlade myndighetskapitalet ökade till totalt 1 023 mnkr per 2021-12-31, vilket motsvarar 22,2 procent av årets kostnader (2020: 20,3 procent). Nivån överstiger därmed målsättningen att vara i intervallet 9–15 procent.

I juni 2022 beslutar universitetsstyrelsen om nya målnivåer för myndighetskapitalet för perioden 2023–2025. Nivåer har setts över i syfte att differentiera procentintervallet till respektive verksamhetsgren inför kommande treårsperiod. Forskningsprojekt är nästan alltid fleråriga, varför den procentuella nivån är högre för verksamhetsgrenen Forskning och utbildning på forskarnivå. Eftersom det också kan finnas en viss osäkerhet i förväntade erhållna forskningsbidrag kan det i vissa situationer vara motiverat med en högre nivå på myndighetskapitalet inom denna verksamhetsgren.

Med syfte att det ska finnas en flexibilitet som underlättar för flerårig planering, anges spann för målnivåer för myndighetskapital för perioden 2023–2025.

I tabellen nedan framgår föreslagna målnivåer för universitetets myndighetskapital för åren 2023–2025.

Tabell 3. Målnivåer för myndighetskapital 2023–2025.

	Målnivå myndighetskapital 2023-2025	Spann 2023-2025
Utbildning på grund- och avancerad nivå	9%	4-9%
Forskning och utbildning på forskarnivå	12%	7-12%
Övrig verksamhet	9%	2-9%

3.5.1.1 Indrag av positivt resultat

Mot bakgrund av den ökade nivån på myndighetskapitalet har Umeå universitet vidtagit flera åtgärder. I december 2018 beslutade rektor att från och med 2019 genomföra ett indrag till universitetsgemensam nivå. Indraget motsvarande 10 procent av årligt positivt resultat för fakulteter, Lärarhögskolan, Universitets-

UMEÅ UNIVERSITET

förvaltning och Universitetsbibliotek med myndighetskapital över vissa nivåer per verksamhetsgren. I och med att målnivåerna för myndighetskapital förändras för perioden 2023–2025 justeras även nivåer för myndighetskapital för indrag av positivt resultat enligt nedanstående tabell.

Tabell 4. Gränser för myndighetskapital 2023–2025.

Enhet: Miljoner kr (mnkr)	Gräns myndighetskapital		
	2023	2024	2025
Utbildning på grund- och avancerad nivå	10%	9%	9%
Forskning och utbildning på forskarnivå	20%	16%	12%
Övrig verksamhet	10%	9%	9%

Umeå universitet redovisade ekonomiska överskott åren 2019–2021, det vill säga trots att indrag av positivt resultat har genomförts för 2019 och 2021. För perioden 2023–2025 är målet att minska myndighetskapitalet markant. Mot bakgrund av detta förändras nivåer på indrag av årligt positivt resultat utifrån tabellen nedan, det vill säga för respektive budgetår.

Tabell 5. Andel indrag av positivt resultat 2023–2025.

Enhet: Miljoner kr (mnkr)	Indrag andel		
	2023	2024	2025
Utbildning på grund- och avancerad nivå	15%	23%	30%
Forskning och utbildning på forskarnivå	15%	23%	30%
Övrig verksamhet	15%	23%	30%

3.5.1.2 Analys respektive plan för myndighetskapital

I universitetsstyrelsens fastställda Ekonomistyrregler (dnr FS 1.1-611-22) anges: ”I årliga kommentarer till budget bör institutioner analysera sitt myndighetskapital och det bör anges vilka planer som finns för användning av myndighetskapital. ” Begreppet institution omfattar i dokumentet respektive organisationsenhet fakultet, institution, arbetsenhet, centrum, Internrevisionen, Universitetsbiblioteket, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen, förvaltningsenhet, avdelning eller kansli. Inför budgetåret 2023 och framåt ska därför respektive organisationsenhet minst årligen analysera sitt myndighetskapital och ange vilka planer som finns för användning av myndighetskapital i enlighet med anvisningar från överordnad nivå.

3.5.2 Forskningssatsning 2020–2024

I april 2020 beslutade rektor att genomföra en forskningssatsning tillsammans med fakulteterna för åren 2020–2024 (dnr FS 1.3.2-2250-18). Totalt omfattar denna satsning 135 mnkr, där den huvudsakliga målsättningen är att öka forskningsvolymen vid Umeå universitet. Respektive fakultet har beslutat om inriktning på sin forskningssatsning.

3.5.3 Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning 2021–2025

I syfte att Umeå universitet, i så hög grad som möjligt, årligen ska nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet, beslutade universitetsstyrelsen i april 2021 att fastställa inriktning och omfattning för satsningen *Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning* (dnr FS 1.1-386-21). Insatserna syftar till att stärka forskning och utbildning vid Umeå universitet. Insatserna ska stödja kvalitetsutveckling inom utbildning och forskning samt bidra till måluppfyllelsen att universitetet i så hög grad

UMEÅ UNIVERSITET

som möjligt årligen nyttjar tillgängliga resurser. Satsningen är anpassad utifrån fakulteternas/motsvarandes respektive behov.

Satsningen omfattar totalt 315 mnr för perioden 2021–2025. För 2021 avsåg satsningen ett halvår. Finansiering av satsningen sker genom myndighetskaper på universitetsgemensam nivå, det vill säga ett universitetsgemensamt underskottskonto. Finansiering sker även genom indraget positivt resultat, eventuellt överskott av hyresramen, samt eventuella framtida överskott på räntekontot med mera. Efter finansiering avseende 2021, med 68 mnr, finns ett överskott på 37 mnr vid ingången av 2022. Om universitetets samlade myndighetskaper minskar till under tio procent av årets kostnader ska rektor återkomma till universitetsstyrelsen med förslag på åtgärder, det kan exempelvis vara begränsningar i vilken omfattning fakulteter/motsvarande får nyttja myndighetskaper, indrag av myndighetskaper eller att anslagsmedel behålls för att finansiera denna satsning. I tabellen 6 framgår budgeterad medelsfördelning per år och område.

Tabell 6. Fördelning av medel mellan område och år för Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning 2021–2025 (tkr).

Område	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Totalt
Arktisk forskarskola med inriktning mot hållbar utveckling	2 172	8 187	8 187	8 187	6 017	32 750
Förstärkning av utbildning	5 000	15 001	15 001	15 001	9 998	60 001
Satsning på digitalisering ¹	14 842	8 374	9 230	18 268	13 268	63 982
Satsning på infrastruktur	500	5 500	6 000	6 000	6 000	24 000
Stärka synlighet och varumärke	0	3 800	3 800	3 800	2 800	14 200
Stärkt kompetensförsörjning	6 533	15 000	15 000	15 000	8 467	60 000
Stärkt pedagogisk utveckling, stöd och tillgänglighet	1 250	6 100	7 495	7 495	3 844	26 184
Övriga insatser ²	743	8 285	8 285	8 285	8 285	33 883
Totalsumma	31 040	70 247	72 998	82 036	58 679	315 000

- 1) Digitalisering omfattar bl.a. följande aktiviteter; projekt Forskningsdatabashantering, e-arkiv, IT-säkerhet, Office 365, ärendehanteringssystem, licenshantering, utveckla beslutsstödsystem, stöd gällande GDPR m.m.
- 2) Övriga insatser omfattar Umu-gemensamma forskningssatsningar (spetsrekryteringar, profilmråden, EU OH Nobel ERC m.m.).

4. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

4.1 Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023

Under anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå beräknas all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet.

Under 2020–2021 har regeringen bedömt att det på grund av den rådande pandemin finns ett ökat behov av utbildning och flera satsningar inom utbildningsområdet har därför beslutats. Nedan anges förändringar inför budgetåret 2023, angivna i budgetpropositionen för 2022. I 2022 års ekonomiska vårproposition angavs ingen ny information om medel för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 som påverkar Umeå universitet. Belopp anges i 2023 års prisnivå om inget annat anges.

- **Indexökning** av anslag motsvarande 1,36 procent 2023 (2022: 1,06 procent). För 2024 och 2025 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar (indexökning 1,50 procent för respektive år).
- Anslaget beräknas öka med 14,4 mnkr 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på **livslångt lärande** fortsätter.
- Anslaget för **läkarprogrammet** ökar med +2,5 mnkr (+16 helårsstudenter) med anledning av den utbyggnad som inleddes 2018. Utbyggnaden förväntas upphöra 2023 och väntas då omfatta totalt 88 helårsstudenter, motsvarande 12,6 mnkr (exkl. index).
- Anslaget för **civil- och högskoleingenjörsutbildningar, samt arkitektutbildningen** ökar med totalt +1,0 mnkr (+4 helårsstudenter inom civilingenjörsutbildning samt +2 helårsstudenter inom arkitektutbildning) med anledning av den utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar som inleddes 2018. Satsningen förväntas upphöra 2023 och väntas då omfatta totalt 40 civilingenjörer, 15 högskoleingenjörer och 20 arkitekter. Totalt beräknas satsningen omfatta 8,33 mnkr till och med 2023 (exklusive index).
- Anslaget för **civil- och högskoleingenjörsutbildningar** ökar med totalt +1,0 mnkr (+9 helårsstudenter inom civilingenjörsutbildning) med anledning av den ingenjörssatsning som inleddes 2018. Satsningen fortsätter förväntas upphöra 2023 och väntas då omfatta totalt 90 civilingenjörer (HST) och 33 högskoleingenjörer (HST). Satsningen på högskoleingenjörer blev fullt utbyggd 2021. Totalt beräknas satsningen omfatta 12,3 mnkr till och med 2023 (exkl. index).
- Anslaget för utbyggnad av **behörighetsgivande utbildning (basår)** minskar med –3,1 mnkr 2023 jämfört med 2022. Satsningen inleddes 2020 och upphör 2023.
- Ingen utökning av anslaget för **yrkesläroverutbildning** sker 2023. Satsningen är permanent och var fullt utbyggd 2022.
- Ingen utökning av anslaget för fler studenter på **kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)** sker 2023. Satsningen pågår fram till och med 2024. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 3,3 mnkr.

UMEÅ UNIVERSITET

- Anslaget beräknas öka med 0,2 mnkr 2023 med anledning av satsningen på **utbildning i hela landet** som inleddes 2021.
- Anslaget beräknas minska med 20,1 mnkr 2023 med anledning av att satsningen på **utbyggnad av utbildning på avancerad nivå** som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen har beslutat att ett nytt offentligt **omställningsstudiestöd** ska införas i syfte att stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden från och med 2023. Omställningsstudiestöd ska kunna användas för studier på utbildningar i Sverige som är studiemedelsberättigade idag men även för utbildningar som finansieras av en omställningsorganisation. Fullt utbyggt beräknas statens budgeterade utgifter för omställningsstudiestödet vara mellan 6 och 9 miljarder per år. När systemet planeras vara fullt utbyggt 2026 beräknas i genomsnitt runt 44 000 personer per år kunna beviljas omställningsstudiestöd. Stödet kommer att gå att söka för studier som börjar tidigast den 1 januari 2023. Hur stor omfattningen är eller påverkan av införandet kommer att bli för Umeå universitet är ännu inte känt. Det är även osäkert om Umeå universitets kursutbud kommer att behöva justeras eller kompletteras utifrån införande av omställningsstudiestödet. Regeringen har så här långt inte presenterat att införande av omställningsstudiestödet innebär några förändrade budgetramar för universitet och högskolor. Mot bakgrund av detta genomförs inga förändringar i budget 2023 på grund av omställningsstudiestödet.

I tabellen nedan anges resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, inklusive takbelopp och särskilda medel (anslag 2:65) att disponeras av Umeå universitet 2023.

Tabell 7. Resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 (tkr).

RESURSTILLDELNING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022 ¹⁾		
		tkr	Förändring tkr	%
Takbelopp	1 612 539	1 590 921	21 618	1,4%
Särskilda medel (anslag 2:65)				
Decentraliserad läkarutbildning	6 568	6 479	89	1,4%
Övrig decentraliserad utbildning	12 850	12 678	172	1,4%
Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 714	2 678	36	1,4%
Lärarytbildning i minoritetsspråk	4 563	4 502	61	1,4%
Idébanksmedel	1 000	1 000	0	0,0%
Anslag för särskilda utgifter (anslag 2:64)				
Stärkt kvalitet i distansutbildning (för senare fördelning)	0	5 000	-5 000	-100,0%
Stärkt studenthälsa	1 257	1 240	17	1,4%
Summa	1 641 491	1 624 497	16 994	1,0%

¹⁾ Jämförelsesiffror har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2022 avseende Umeå universitet.

Regeringens förslag till budgetramar 2023 erhålls först i budgetpropositionen för 2023 som presenteras hösten 2022. Eftersom Umeå universitet därmed inte erhållit förslag till budgetramar för 2023 ännu har utgångspunkten varit angiven resurstilldelning enligt regleringsbrev för 2022 justerat med indexnivå för 2023 angiven i 2022 års vårproposition. Denna utgångspunkt gäller även för särskilda medel i tabell 7. Föreslagna volymökningar för 2023, angivna enligt budgetproposition för 2022 har antagits kommer att fullföljas enligt

UMEÅ UNIVERSITET

plan. Umeå universitet har inte reducerat takbeloppet i tabell 7 till följd av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå förväntas avslutas, se vidare i avsnitt 4.3.1. För övriga utgångspunkter och antaganden inför budgetprocessen 2023, se avsnitt 2 *Inledning*.

Särskilda medel (anslag 2:65) för decentraliserad läkarutbildning och övrig decentraliserad utbildning redovisas under avsnitt 4.3.4.

För 2023 erhåller Umeå universitet bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuseet motsvarande totalt 2 715 tkr, varav 530 tkr avser lektorat i samiska och 2 185 tkr Bildmuseet. Dessa medel fördelas till humanistisk fakultet. Till lärarutbildning i minoritetsspråken samiska och meänkieli erhålls 4 563 tkr. Dessa medel fördelas till Lärarhögskolan.

För att stärka de nationella minoritetsspråken har regeringen 2022-03-10 beslutat om uppdrag till Lunds universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Södertörns högskola (Ku2022-00584). Uppdraget gäller för perioden 2022–2024 och avser att stärka och utveckla arbetet med revitalisering och bevarandet av minoritetsspråken. För uppdraget får Umeå universitet använda högst 4 mnkr under 2022. Dessa medel fördelas till humanistisk fakultet. Umeå universitet kommer att erhålla 4 mnkr per år även under 2023–2024 för detta uppdrag. Medlen betalas ut via rekvisition till Kammarkollegiet och ingår således ej i denna budgettilldelning.

Umeå universitet erhåller 1 mnkr för idébanksmedel 2023. Idébanksmedel har i tidigare års tilldelningar ej indexberäknats och därför görs ingen indexberäkning heller för 2023. Umeå universitet har i ett uppdragsavtal med Umeå universitet Holding AB överenskommit att bolaget utför denna verksamhet på uppdrag av universitetet.

I budgetpropositionen 2022 anges att regeringens satsning på korta kurser för yrkesverksamma upphör 2022. Vidare anges även att regeringens satsning på distansutbildning som inleddes 2020 upphör 2023, Umeå universitet har erhållit 5 mnkr per år 2021 respektive 2022 för satsning på distansutbildning.

Umeå universitetet erhåller 1,24 mnkr 2022 genom anslaget för särskilda medel (anslag 2:65) för att stärka studenthälsan. I budgetpropositionen för 2022 anges att anslaget till särskilda medel beräknas öka för förstärkning av studenthälsan från och med 2022. Utifrån skrivningen förväntas Umeå universitet även erhålla medel 2023.

4.2 Utveckling studentantal

Under perioden 2020–2021 har Umeå universitet erhållit betydande anslagsökningar utifrån regeringens satsningar på fler utbildningsplatser. Antalet helårsstudenter (HST) inom grundutbildningsanslaget var år 2021 totalt 17 473 (2020 inklusive satsningar finansierade via Kammarkollegiet: 16 994), vilket var en ökning med 499 helårsstudenter (+2,9 procent) jämfört med år 2020. Trots ökningen av antalet HST fyllde Umeå universitet inte sin utbildningsram 2021 och takbeloppet underskreds med 39,5 mnkr (2020: –17,7 mnkr).

Inkluderas även studenter inom uppdragsutbildning och beställd utbildning uppgick antalet till 18 729 helårsstudenter, vilket är det högsta noterade antalet helårsstudenter i universitetets historia.

Universitetet har under åren 2018–2021 underskridit takbeloppet och prognosen för 2022 är att universitetet beräknas underskrida takbeloppet med 37,1 mnkr. Prognosen för 2023 är att antalet helårsstudenter kommer att uppgå till 17 639, vilket är högre än prognosen för 2022 (17 445 HST). Umeå universitet prognostiseras ligga cirka 1,8 miljoner kronor över takbeloppet år 2023, denna prognos innehåller betydande osäkerheter.

UMEÅ UNIVERSITET

Inför 2023 är det fortsatt viktigt att öka antalet helårsstudenter totalt samt inom de utbildningar som regeringen angett som särskilt prioriterade och att i så hög grad som möjligt nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning av hög kvalitet.

4.3 Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I tabell 8 (sid 17) framgår totalram för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Sparande av helårsstudenter/helårsprestationer kan göras upp till en maximal nivå om 10 procent av takbelopp och innebär att lärosätet får en fordran på staten som regleras när lärosätet hamnar under takbeloppet. Det finns även möjligheter till anslagssparande upp till 10 procent av takbeloppet som kan nyttjas det år universitetet överskrider takbeloppet. Universitetet har underskridit takbeloppet sedan 2018 och med utfallet 2021 innebär det att tidigare års ackumulerade överproduktion är slut. Umeå universitet får därmed ett anslagssparande motsvarande 12,7 mnkr. Inför kommande år är det fortsatt viktigt att försöka anpassa utbildningsvolymen till takbeloppet.

Medel för utbildning inom ALF (läkarutbildning) respektive TUA (tandläkarutbildning), där universitetet transfererar medel till Region Västerbotten, ingår inte i angivna budgetbelopp för utbildning. Inte heller medel som tilldelas universitetet via anslag för särskilda medel (anslag 2.64 samt 2.65) och som inte behöver fördelas mellan fakulteter respektive Lärarhögskolan eller som avser Universitetsförvaltningen.

4.3.1 Fördelning av budgetramar till fakultetsnämnder/Lärarhögskolan 2023

Fakultetsnämnderna respektive Lärarhögskolan erhåller en budgetram (takbelopp) som inkluderar ersättning för samtliga kostnader. Avräkning vart tredje år har införts från och med budgetåret 2020, det vill säga avräkning efter faktiskt antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) enligt de fastställda ersättningsbeloppen mellan fakultet och institution skedde 2019 och därefter efter utfall 2022. Syftet är att ge institutioner mer långsiktiga förutsättningar. Avräkning vart tredje år gäller även mellan universitetsgemensam nivå och fakultet respektive Lärarhögskolan.

För att ytterligare ge ökad förutsägbarhet och långsiktighet är utgångspunkten att fördelningsmodell och genomförda omfördelningar i budget 2023 kvarstår under perioden 2023–2025. Justeringar kan endast komma att genomföras med undantaget om en fakultets eller Lärarhögskolans utfall av helårsstudenter och helårsprestationer föregående år överstiger +/- 4 procent i förhållande till erhållen budgetram. Fakulteter och Lärarhögskolan kommer således erhålla ersättning för eventuellt överskridande av budgetram upp till 4 procent under perioden 2023–2025. Eftersom universitetet kan spara helårsstudenter och helårsprestationer upp till ett värde av 10 procent av takbeloppet, kan eventuella överskridanden finansieras genom detta sparande.

Regeringen har angett att Umeå universitets budgetramar beräknas minska med 20,1 mnkr 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas. Umeå universitet har de senaste åren inte nått upp till takbeloppet och det finns risk att en minskning av budgetramarna för fakulteter och Lärarhögskolan 2023–2025 skulle innebära en inbromsning av aktiviteter för att öka studentantalet. Det finns också en osäkerhet om regeringen kommer att genomföra denna minskning av budgetramar från och med 2023. Mot bakgrund av detta fördelas inte denna minskning ut till fakulteter och Lärarhögskolan för perioden 2023–2025. Eftersom regeringen har generösa möjligheter att spara takbeloppsutrymme mellan åren, kan detta sparande användas för att finansiera differensen med 20,1 mnkr 2023–2025.

UMEÅ UNIVERSITET

Nuvarande fördelningsmodell för grundutbildningsramar fastställdes inför budgetåret 2015. Utifrån den av universitetsstyrelsen beslutade *Vision för Umeå universitet* ingår från och med budgetåret 2021 inte de kriterier som universitetsstyrelsen fastställde 2012.

Nedan framgår stegvis beskrivning av fördelningsmodellen 2023, utifrån vilken tilldelningen till fakultetsnämnderna/Läraryhögskolan har skett.

1. Utgångspunkten är ett genomsnitt av de tre föregående årens (2020–2022) budgetram per fakultetsnämnd/Läraryhögskolan. De tre föregående årens budgetram viktas 20-30-50 procent och utgör en årlig, rullande bas. En justering har genomförts avseende Läraryhögskolans budgetram år 2020–2022 mot bakgrund av att Läraryhögskolan de åren aviserat att de inte skulle använda hela budgetramen för respektive år och därför lät fakulteterna använda 4,0 mnkr 2020, 8 mnkr 2021 samt 4 mnkr 2022.
2. Medel för läkar- och tandläkarutbildning för av regeringen beslutad volym undantas. Dessa utbildningar är reglerade i regleringsbrev och ersätts i enlighet med ALF-/TUA-avtal.
3. Medel som ges från staten för ny volym (samt prislappshöjningar) nästkommande budgetår, d.v.s. utbildningar beställda av staten, fördelas direkt till den fakultet/Läraryhögskolan som ansvarar för den beställda utbildningen det året ny volym införs. Följande år ingår den nya volymen eller prislappshöjningen i ordinarie bas. Medel för ny volym 2023 redovisas särskilt under avsnitt 4.1.
4. Ingen omfördelning mellan fakulteter/Läraryhögskolan av tidigare anslagsökningar avseende satsningen på *Livslångt lärande* har genomförts i budget 2023.
5. Läraryhögskolan ser svårigheter med att öka antalet studenter i samma takt som anslagsökningen för 2022. Därför omfördelas 4,0 mnkr från Läraryhögskolans tidigare budgetram till fakulteterna, detta belopp fördelas proportionellt till fakulteterna enligt gällande modell.
6. Proportionell justering utifrån tillgängliga medel. Som tidigare nämnts har regeringen meddelat att satsningen på *Utbildning på avancerad nivå* avslutas 2023, vilket innebär ett totalt minskat anslag för Umeå universitet med 20,1 mnkr. Umeå universitet har trots detta ej reducerat total budgetram till fakulteter och Läraryhögskolan. Ökat anslag för satsningen på *Utbildning i hela landet* med 0,2 mnkr har inkluderats i summan för tillgängliga medel. Ingen särskild fördelning har gjorts för dessa medel.
7. Medel i budget 2023 har omfördelats mellan fakulteter och Läraryhögskolan mot bakgrund av utfall i avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer 2019–2021 i förhållande till erhållen budgetram och utifrån genomförda dialoger mellan universitetsledning och fakultetsledningar respektive Läraryhögskolans ledning. Utfallet för respektive år har viktats med 50 procent för 2021, 30 procent för 2020 respektive 20 procent för 2019. Totalt har 24 mnkr omfördelats mellan fakulteter och Läraryhögskolan med en ökning utifrån budget 2022 till humanistisk fakultet med 4,6 procent, samhällsvetenskaplig fakultet med 2,0 procent och medicinsk fakultet med 1,8 procent. Medel har reducerats för medicinsk fakultet, teknisk-naturvetenskaplig fakultet och Läraryhögskolan baserat på andel av differens mellan budget och utfall i avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer 2019–2021, även här har differensen viktats med 50-30-20 procent för respektive år.

Det är viktigt att framhålla att trots att medicinsk fakultet, teknisk-naturvetenskaplig fakultet och Läraryhögskolan får en reducering av omfördelade medel erhåller samtliga fakulteter och Läraryhögskolan en utökad budgetram i förhållande till utfallet av helårsstudenter och

UMEÅ UNIVERSITET

helårsprestationer 2021. Samtliga fakulteter och Lärarhögskolan har således en möjlighet att öka antalet helårsstudenter jämfört med 2021.

8. Omfördelning av medel mellan teknisk-naturvetenskaplig och medicinsk fakultet avseende överföring av 5RA-kurser. Avser kurser som ges av Institutionen för strålningsvetenskaper (Radiofysik) vid medicinska fakulteten till framför allt civilingenjörsprogrammet Teknisk fysik/Sjukhusfysiker samt högskoleingenjörsprogrammet i Elektronik och datorteknik, och inom området medicinsk teknik. Enligt överenskommelse mellan teknisk-naturvetenskaplig och medicinsk fakultet 2022-03-22 (dnr: FS 1.3.2-481-22) överförs 2,5 mnkr från teknisk-naturvetenskaplig fakultet till medicinsk fakultet i budget 2023.

Tabell 8 anger maximala ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 per fakultetsnämnd och Lärarhögskolan utifrån tidigare beskriven modell. Totalt är budgetramen ökad med 21,8 mnkr 2023 (+1,36 procent) jämfört med 2022, inklusive index (1,36 procent). Orsaken till ökningen är främst indexreglering för 2023 men även fortsatt utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar (läkare och civilingenjörer) och regeringens satsning på *Utbildning i hela landet*. Anslaget för utbyggnad av behörighetsgivande utbildning (basår) minskar med -3,1 mnkr 2023 jämfört med 2022 i och med att satsningen upphör 2023.

Tabell 8. Budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 inkl. preliminära budgetramar för 2024–2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022			Preliminär ram 2024 tkr	Preliminär ram 2025 tkr
		tkr	tkr	%		
Humanistisk fak	154 123	146 434	7 689	5,3%	156 435	158 781
Samhällsvetenskaplig fak	445 276	432 929	12 348	2,9%	451 955	458 735
Medicinsk fak ¹⁾	491 313	478 883	12 429	2,6%	498 682	506 162
Teknisk-naturvetenskaplig fak	357 223	364 948	-7 726	-2,1%	362 581	368 020
Lärarhögskolan	171 502	174 433	-2 931	-1,7%	174 075	176 686
Summa (tkr)	1 619 437	1 597 627	21 810	1,4%	1 643 728	1 668 384

¹⁾ Exklusive medel för decentraliserad läkarutbildning (ingår i budgetramar för decentraliserad utbildning).

I budgetpropositionen för 2022 ingår endast förslag till budgetramar fram till och med 2024. Beräkningen av budgetramar för 2024–2025 har därför baserats på ett antagande om indexnivå (1,50 procent för respektive år) och på aviserade anslagsförändringar i budgetpropositionen 2022. Utbyggnaden av läkarprogrammet som inleddes 2018 förväntas upphöra 2023. Även satsningen på utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar och ingenjörssatsningen som båda inleddes 2018 förväntas upphöra 2023. Utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021 upphör 2024 och beräknas då minska anslaget med 3,3 mnkr. Satsningen på utbildning i hela landet förväntas innebära en anslagsökning med 2,2 mnkr 2024.

4.3.2 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Ersättningsbeloppen per helårsstudent (HST) och helårsprestation (HPR) för 2023 anges i budgetpropositionen för 2023 som presenteras under hösten 2022. Beloppen i följande tabell är därför hämtade från regleringsbrev för 2022 och uppräknade med index för 2023 angivet i vårpropositionen för 2022 (1,36 procent).

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 9. Beräknade ersättningsnivåer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 (kronor).

Utbildningsområde	HST	HPR
Hum, sam, jur	34 271	22 332
Natur, teknik	58 437	49 281
Vård	62 127	53 808
Odontologi	51 376	59 847
Medicin	69 425	84 445
Undervisning	41 684	43 668
Verksamhetsförlagd utbildning	59 074	57 314
Övrigt	46 931	38 123
Design	165 595	100 892
Konst	235 089	100 928
Musik	142 863	90 329
Idrott	120 653	55 833

4.3.3 Konstnärliga utbildningsområden

I tabellen nedan anges inom parentes enligt regleringsbrev för 2022 följande begränsningar av det antal helårsstudenter (HST) som universitetet kan avräkna inom de konstnärliga utbildningsområdena inom ramen för takbeloppet. Antalet HST inom design utökades 2022 med en HST på grund av fler utbildningsplatser inom arkitektutbildningen. Inga förändringar förväntas ske inför 2023.

Tabell 10. Fördelning av högst antal helårsstudenter inom konstnärliga utbildningsområden.

FAKULTETSNÄMND/LH	Antal helårsstudenter år 2023 (antal år 2022 anges inom parentes)		
	Design	Konst	Musik
Humanistisk fakultet	3 (3)	74 (74)	
Samhällsvetenskaplig fakultet	19 (19)		
Medicinsk fakultet	0 (0)		
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	257 (257)		
Lärarhögskolan	37 (37)		10 (10)
Summa	316 (316)	74 (74)	10 (10)

UMEÅ UNIVERSITET

4.3.4 Decentraliserad utbildning

För 2023 disponerar Umeå universitet 19,418 mnkr inom ramen för det särskilda åtagandet decentraliserad utbildning, varav 6,568 mnkr avser stöd för universitetets decentraliserade läkarutbildning. Fördelning av resurser för decentraliserad utbildning för 2023 framgår av tabell 11.

Tabell 11. Budgetramar för decentraliserad utbildning 2023 (tkr).

DECENTRALISERAD UTBILDNING	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022 ¹⁾		
		tkr	Förändring tkr	%
Tilldelning av anslag				
Anslag enligt regleringsbrev (för 100 HST)	12 850	12 678	172	1,4%
Anslag decentraliserad läkarutbildning	6 568	6 479	88	1,4%
Summa	19 418	19 157	261	1,4%
Användning av anslag				
Utbetalning av HST/HPR	6 897	6 805	93	1,4%
Merkostnader/utvecklingskostnader/bibliotek (del av)	5 951	5 871	80	1,4%
Medicinsk fakultet	6 241	6 157	84	1,4%
Universitetsförvaltning	328	324	4	1,4%
Summa	19 418	19 157	261	1,4%

¹⁾ Jämförelsesiffror har uppdaterats enligt Regleringsbrev 2022 avseende Umeå universitet.

Det utökade anslaget för decentraliserad läkarutbildning fördelas till medicinsk fakultet motsvarande 6,241 mnkr för ökade kostnader för läkarutbildning på fyra orter, samt till Universitetsförvaltningen motsvarande 0,328 mnkr för kostnader avseende datanät på orterna Sundsvall, Östersund och Sunderbyn.

Lokaler (exklusive undervisningslokaler) i Skellefteå och Örnsköldsviks tillhörande decentraliserad utbildning finansieras från och med 2023 via universitetsgemensamma lokalkostnader. Detta innebär att internfakturering till fakulteter och Lärarhögskolan av dessa kostnader upphör efter 2022.

4.3.5 Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

I tabell 12 framgår fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Samtliga poster har 2023 räknats upp med index motsvarande 1,36 procent. Budgeterade belopp finansieras av berörd fakultet/motsvarande utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer 2023 och preciseras i rektors detaljbudget för 2023.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 12. Fördelning av övriga medel inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023 (tkr).

ÖVRIG FINANSIERING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Berörd fakultet/ motsvarande	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022		
			tkr	Förändring tkr	%
Språkstöd	Humanistisk fak	8 791	8 673	118	1,4%
Idrottshögskolan	Idrottshögskolan	4 328	4 270	58	1,4%
Universitetspedagogik och lärandestöd (UPL)	UPL	1 741	1 718	23	1,4%
Ceremoni för meriterad och excellent lärare	UPL	104	103	1	1,4%
Mottagningsarbete	Studentcentrum	117	115	2	1,4%
Praktikkurser		1 205	1 189	16	1,4%
- varav Humanistisk fakultet	Humanistisk fak	299	295	4	1,4%
- varav Samhällsvetenskaplig fakultet	Samhällsvet. fak	906	894	12	1,4%
Curiosum	Curiosum	2 006	1 962	44	2,2%
Summa		18 292	18 030	262	1,5%

4.3.6 Förändringar 2023

- Medel för **språkstöd, Idrottshögskolan, Universitetspedagogik och lärandestöd (UPL)** och **Studentcentrum** uppräknas med index 2023
- Medel för **praktikkurser** 2023 fördelas med 299 tkr humanistisk fakultet och 906 tkr till samhällsvetenskaplig fakultet. Respektive fakultet ska inom sin egen utbildningsram medfinansiera med egna medel 2023, i syfte att ge utbildningar goda möjligheter till praktik i så hög grad som möjligt. Inför budget 2023 har användningen av tilldelade medel och behovet av medel för praktikkurser processats i dialoger mellan universitetsledning och samtliga fakultetsledningar och Lärarhögskolan. Medlen anses viktiga för att möjliggöra praktikkurser inom humanistisk och samhällsvetenskaplig fakultets och kvarstår enligt samma fördelning som tidigare år.
- Anslaget för **Curiosum** justeras högre än övriga anslag (+2,2 procent) på grund av att en betydande del av Curiosums intäkter inte är möjliga att indexreglera. Detta medför att Umeå universitets anslag och även Umeå kommuns bidrag behöver ökas mer i syfte att Curiosum ska erhålla en samlad indexreglering med +1,36 procent 2023.

UMEÅ UNIVERSITET

5. Forskning och utbildning på forskarnivå

5.1 Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå 2023

Under anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå ingår medel från regeringen som är förenad med forskningsuppdraget.

Nedan anges förändringar inför budget 2023 med utgångspunkt i budgetpropositionen för 2022 samt 2022 års ekonomiska vårproposition.

- **Indexökning** av anslag beräknas vara 1,36 procent 2023 (2022: 1,06 procent). Indexökningen beräknas till 16,750 mnkr. För 2024 och 2025 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar (indexökning 1,50 procent för respektive år).
- I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen som överlämnades till riksdagen den 17 december 2020 framgår att forskningsanslagen till universitet och högskolor beräknas öka med totalt 3 380 mnkr under perioden 2021–2024, varav 890 mnkr 2023. Fördelningen 2022–2024 presenterades i budgetpropositionen för 2022, Umeå universitets andel av ökningen uppgår till 19,475 mnkr under perioden.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen anges att regeringen avser att införa en ny modell för fördelning av universitetens och högskolornas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. Regeringen föreslår att den kvalitetsbaserade fördelningen ska göras genom att medel fördelas till så kallade **profilområden**, vilka ska vara strategiska forskningssatsningar av hög kvalitet som lärosätena själva definierar. Modellen ska vara ett verktyg för fördelning av ökade direkta forskningsanslag till universitet och högskolor. Avsikten är att modellen ska ersätta nuvarande fördelning utifrån kvalitetsindikatorer. Vetenskapsrådet har tillsammans med Forte, Formas och Vinnova samt i dialog med universitet och högskolor regeringens uppdrag att ta fram förslag till ny modell. Forskningsfinansiärerna och lärosätena har i avrapporteringen av uppdraget varit ense om att det krävs mer tid för att utveckla modellen. Ett införande 2023 bedöms därför enligt budgetpropositionen 2022 inte längre vara lämpligt och nuvarande uppdrag är därför inriktat på att möjliggöra ett införande från 2024. Ett införande redan från 2024 bedöms dock osäkert i dagsläget. Vetenskapsrådets uppdrag ska slutredovisas senast 1 juni 2022 till Regeringskansliet.

I och med att införandet bedöms ske tidigast 2024 antas presenterad budgetram för Umeå universitet kvarstå för 2023 och inga omfördelningar har skett gällande universitetets interna fördelningsprinciper. Om ett införande sker 2024 antas det sannolikt finansieras genom att befintliga forskningsanslag hos lärosätena reduceras. En reduktion av Umeå universitets forskningsanslag innebär att utrymmet att fördela till fakulteter, Lärarhögskolan och universitetsgemensam nivå kommer att minska inför 2024. I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen angavs det att 500 mnkr inledningsvis skulle fördelas via profilområden. Hur stor del av den summa som Umeå universitet eventuellt kommer att erhålla är ännu osäkert. Hösten 2024 förväntas nästa forskningspolitiska proposition beslutas och i budgetpropositionen för 2025 förväntas förslag och beräkningar om de finansiella förutsättningarna för nästkommande fyraårsperiod (2025–2028) att presenteras.

UMEÅ UNIVERSITET

5.2 Kvalitetsfrämjande tilldelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå

Den ökning av forskningsanslag som Umeå universitet erhöll 2022 enligt budgetpropositionen för 2022 bedöms kvarstå även för 2023. Därför har ingen fördelning av tillkommande forskningsanslag genomförts i budget 2023.

Ingen omfördelning av befintliga forskningsanslag har heller genomförts mellan fakulteter och Lärarhögskolan för 2023. Detta har gjorts med grund i att regeringen inte har avisat någon omfördelning mellan lärosätena enligt budgetpropositionen 2022, samt att den fördelning som Umeå universitet tidigare har använt baserat på kvalitetsindikatorerna externa medel och bibliometri (publiceringar och citeringar i vetenskapliga publikationer) inte längre är möjlig att använda beroende på att det underlag för bibliometri som erhållits från Vetenskapsrådet inte längre tas fram i väntan på vad som komma skall med profilmråden. Detta innebär att det inte finns något motsvarande underlag att approximera på fakultetsnivå.

Inom Umeå universitet pågår arbetet med att identifiera profilmråden inom forskning. Arbetet leds och samordnas universitetsgemensamt. Arbetsprocessen handlar både om att förbereda inför en ny nationell resursfördelningsmodell och om att utveckla universitetets strategiska arbete för att långsiktigt stärka forskningens kvalitet och konkurrenskraft. Detta arbete kan på sikt få en påverkan på universitetets interna medelstillsättning.

5.3 Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå

I tabell 13 presenteras totalram för forskning och utbildning på forskarnivå. Nedan specificeras förändringar avseende budgetram för 2023.

5.3.1 Förändringar 2023

- **Ökning av forskningsanslaget** beräknas uppgå till 16,750 mnkr för Umeå universitet varav hela ökningen avser indexuppräknning.
- Merparten av budgetposterna för forskning och utbildning på forskarnivå har reglerats med index. Undantag är de specifika satsningar som beviljats med ett fast belopp under en bestämd tidsperiod. Dessa är *forskningssatsning 2020–2024, uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar* samt *medel avseende AI*. Dessa kommenteras även ytterligare nedan.
- Anslag till **fakulteter och Lärarhögskolan** uppräknas med index 1,36 procent.
- I anslaget till Teknisk-naturvetenskaplig fakultet ingår från och med 2023 anslag till **Kemiskt Biologiskt Center (KBC)** om 2,8 mnkr. KBC har sedan bildandet 2007 fungerat som en interdisciplinär samordnande funktion inom livsvetenskap, naturvetenskap och medicin. KBC bedöms väsentligt ha bidragit till väl fungerande lokal forskningsinfrastruktur. KBC har tidigare erhållit finansiering om 2,8 mnkr per år från posten forskningsinfrastruktur. I och med att anslaget fr.o.m. 2023 överförs till Teknisk-naturvetenskaplig fakultets ordinarie forskningsanslag tar fakulteten över finansieringsansvaret och samtidigt ansvaret för att organisera och genomföra behovsinventering, prioritering och samordning av lokal forskningsinfrastruktur. En fördel med omflyttningen av

UMEÅ UNIVERSITET

ansvaret bedöms vara att med en process som sker närmare verksamheten för den lokala infrastrukturen lättare kan inkludera dialoger med berörda institutioners ledningar, inklusive kring institutionernas bidrag till medfinansiering av lokal infrastruktur.

- **UPSC (Centrum för Skogsbioteknik)** har fått fortsatta anslag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse för perioden 2023–2028 under förutsättning att Umeå universitet fortsätter sin finansiering på samma nivå. Finansieringen inklusive finansieringsansvaret fördes därför över till teknisk-naturvetenskaplig fakultets ordinarie forskningsanslag från och med 2022 och inför budgetåret 2029 kommer ett ställningstagande att göras om dessa anslagsmedel återförs från teknisk-naturvetenskaplig fakultet eller kvarstår.
- Enligt regleringsbrev för 2022 erhåller Umeå universitet 66,9 mnkr för **Strategiska forskningsområden** (SFO). Umeå universitet är huvudsökande för projekten Bio4Energy samt Ecochange. I budget 2023 bedöms att Umeå universitet även för detta år erhåller medel för dessa projekt. Beloppet har indexreglerats med 1,36 procent. Nuvarande fördelning bedöms kvarstå till och med 2024 om inte eventuell ny regering fattar annat beslut.
- Inom posten **Umu-gemensamma satsningar** ingår ett antal poster som specificeras i rektors detaljbudget för 2023. Nedan presenteras förändringar för ett antal av dessa delposter.
  - **Styrelsens strategiska resurs** reduceras med 3,2 mnkr och medför att ingen avsättning sker till styrelsens strategiska resurs i budget 2023. Reduceringen genomförs på grund av att det inte finns några beslutade satsningar från styrelsens strategiska resurs under 2022 eller 2023 samt att det fanns ett ingående myndighetskapital 2022 på drygt 5 mnkr, vilket med kommande tilldelning enligt budget 2022 innebär att det utgående myndighetskapitalet 2022 kommer att uppgå till drygt 8 mnkr förutsatt att inga nya satsningar beslutas under året. Medlen omfördelas bland annat till Arcum, Företagsforskarskolan och forskning avseende Artificiell intelligens (AI), ytterligare information om omfördelade medel finns under respektive delpost i detta avsnitt.
  - **Företagsforskarskolans** anslag ökas med 2,1 mnkr varav 2 mnkr avser utökat anslag och 0,1 mnkr indexuppräknig. Den reduktion av Företagsforskarskolans anslag som genomfördes i budget 2021 återfördes i sin helhet i budget 2022. Företagsforskarskolan redovisade 2021 ett underskott på ca 8,4 mnkr och för 2022 budgeteras ett underskott i samma nivå. Till följd av detta genomförs tillskottet med 2 mnkr i budget 2023. Företagsforskarskolan har även vid utgången av 2021 ett ackumulerat myndighetskapital på 19,9 mnkr.
  - **Umeå universitet Holding AB:s** (inkl. inkubatorer) anslag för 2023 baseras på budget 2022 och uppräknas enligt index.
- Enligt rektors beslut om **forskningsatsning** med totalt 135 mnkr under perioden 2020–2024 finansieras 9,0 mnkr per år från Umeå universitets forskningsanslag (2020-04-07, dnr: FS 1.3.2-2250-18). För att ytterligare finansiera satsningen ökas detta belopp till totalt 10,3 mnkr 2023. Finansiering sker från reducerade medel från styrelsens strategiska resurs. 2023 uppgick beloppet till 11,9 mnkr. Den minskning som sker i budget 2023 finansierar bland annat utökat anslag till Arcum, Företagsforskarskolan och forskning avseende Artificiell intelligens (AI), ytterligare information om omfördelade medel finns under respektive delpost i detta avsnitt.
- **Curiosum** tilldelas anslag från forskning och utbildning på forskarnivå på 6 937 tkr för 2023. Ökningen motsvarande 151 tkr avser främst indexuppräknig från budget 2022. Curiosum finansieras

UMEÅ UNIVERSITET

även med 2,0 mnkr från anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (2022: 1,96 mnkr) samt att humanistisk fakultet, samhällsvetenskaplig fakultet och teknisk-naturvetenskaplig fakultet sammantaget finansierar 1,26 mnkr (2022: 1,24 mnkr). Sammanfattningsvis erhåller Curiosum totalt cirka 10,2 mnkr i anslag 2023 (2022: 10,0 mnkr).

- Anslaget för **forskningsinfrastruktur** reduceras med 4,8 mnkr 2023. Reduceringen avser överflyttning av finansiering för KBC med 2,8 mnkr och omfördelning av 2 mnkr till forskningsdatahantering. Ytterligare information om KBC och forskningsdatahantering återfinns under respektive delpost i detta avsnitt.
- Anslaget till **Arktiskt centrum vid Umeå universitet (Arcum)** ökar med 1,1 mnkr 2023 varav 1,0 mnkr avser utökat anslag och 64 tkr indexuppräknning. Arcum erhåller under perioden 2021–2025 totalt 32,75 mnkr för *Satsning på arktisk forskarskola med inriktning mot hållbar utveckling* som en del i universitetsstyrelsens beslutade satsning på *Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning*. Vid beräkning av medelstilleddelning ingick en för låg nivå av tilldelning för universitetsgemensamma kostnader och till följd av detta sker ett tillskott i anslagstilldelningen med 1,0 mnkr i budget 2023.
- Anslagsökning på 52 tkr för **Idrottshögskolan** avser indexuppräknning.
- **Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC-utredningen omfattar och som hanteras av UMARTS (Umeå centrum för arkitektur, design och konst)**, tilldelas 5,0 mnkr i budget 2023. Totalt planeras satsningen uppgå till 45,0 mnkr under perioden 2020–2024. Finansiering sker från universitetsgemensam nivå med 5,0 mnkr per år under perioden. Humanistisk fakultet samt teknisk-naturvetenskaplig fakultet finansierar vardera 2,0 mnkr per år under samma tidsperiod. Universitetsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 3 april 2019 om att uppdraga till rektor att i budget för 2020 reservera medel för förstärkning och uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som utredningen av Konstnärligt Campus omfattar.
- Medel för **forskning med Artificiell intelligens (AI)** avsätts med totalt 5,0 mnkr år 2023. Universitetsstyrelsen beslutade den 11 juni 2019 att avsätta totalt 100 mnkr som stöd till forskning inom AI under perioden 2020–2029. Enligt reviderat beslut av universitetsstyrelsen 9 juni 2021 framgår att fördelningen till 2023 uppgår till 4,0 mnkr. I budget 2023 avsätts ytterligare 1,0 mnkr för gemensamma kostnader som ej fanns med i ursprunglig budget.
- 2,0 mnkr avsätts 2023 till **forskningsdatahantering**. Det är högt prioriterat att stärka och utveckla universitetets arbete med att ha säkra och bra forskningsdatahantering som fungerar för forskare inom alla olika vetenskapliga områden. Syftet är bland annat att kunna nå upp till nationella krav på öppen tillgång till forskningsdata. Vetenskapsrådet rekommenderar att de forskningsdata som finansieras av offentliga medel, och som enligt gällande lagstiftning får tillgängliggöras, publiceras öppet tillgängliga på internet inom skälig tid efter att forskningsresultaten har publicerats. Målet är att denna omställning ska vara fullt genomförd senast 2026. Inom ramen för *Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning* har 32 mnkr avsatts för utveckling av forskningsdatahantering 2021–2025. Rektor har tillsatt ett projekt för forskningsdatahantering under ledning av prorektor.

I tabell 13 framgår fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå 2023 per fakultetsnämnd/Lärarhögskolan, med flera. I det fall regeringens budgetproposition 2023 innehåller förändrat anslag för Umeå universitet, beslutar rektor om hur detta tillskott alternativt avdrag ska fördelas.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 13. Budgetramar forskning och utbildning på forskarnivå 2023 samt preliminära budgetramar för 2024–2025 (tkr).

FÖRDELNING AV ANSLAG FORSKNING OCH UTBILDN. PÅ FORSKARNIVÅ	Budget 2023 tkr	Index	Övriga juste- ringar	Ökning FO anslag	Jmf med år 2022			Preliminär ram 2024 tkr	Preliminär ram 2025 tkr
					tkr	tkr	%		
Humanistisk fak	111 367	1 494	0	0	109 872	1 494	1,4%	113 037	114 733
Samhällsvetenskaplig fak ¹⁾	211 217	2 834	0	0	208 383	2 834	1,4%	214 385	217 601
Medicinsk fak	352 683	4 732	0	0	347 951	4 732	1,4%	357 973	363 343
Teknisk-naturvetenskaplig fak ²⁾	338 466	4 504	2 800	0	331 162	7 304	2,2%	343 543	348 696
Lärarhögskolan ³⁾	53 280	715	0	0	52 565	715	1,4%	54 079	54 890
Strategiska forskningsområden	67 763	909	0	0	66 854	909	1,4%	68 779	69 811
Umu-gemensamma satsningar ⁴⁾	36 435	776	-1 485	0	37 144	-709	-1,9%	36 981	42 611
Forskningsatsning 2020-2024	10 331	0	-1 574	0	11 905	-1 574	-13,2%	10 636	9 636
Curiosum	6 937	92	59	0	6 785	151	2,2%	7 041	7 146
Forskningsinfrastruktur	38 255	578	-4 800	0	42 478	-4 222	-9,9%	38 829	39 411
Arcum	5 778	64	1 000	0	4 714	1 064	22,6%	5 865	5 953
Idrottshögskolan	3 866	52	0	0	3 814	52	1,4%	3 924	3 983
Uppbyggnad av forskningsmiljöerna vid de verksamheter som KC- utredningen omfattar	5 000	0	0	0	5 000	0	0,0%	5 000	0
Medel avseende AI (Artificiell intelligens)	5 000	0	2 000	0	3 000	2 000	66,7%	5 000	6 000
Forskningsdatahantering	2 000	0	2 000	0	0	2 000	0,0%	2 030	2 060
Summa	1 248 377	16 750	0	0	1 231 627	16 750	1,4%	1 267 103	1 285 875

¹⁾ Teknisk-naturvetenskaplig fakultet erhåller 2023 anslag samt finansieringsansvar för KBC (2,8 mnkr).

²⁾ Lärarhögskolan: Forskares inom utbildningsvetenskaps externa medel och publikationer bokförs inom resp. fakultet.

³⁾ Fördelning av anslag för Umu-gemensamma satsningar specificeras i rektors detaljbudget för år 2023.

5.3.2 Övriga kommentarer

Medel för tre **kurser för forskarhandledare**, 1,06 mnkr 2023 (2022: 1,05 mnkr), ska betalas av fakulteterna i relation till antalet deltagande handledare per fakultet de senaste tre åren. Specificering sker i rektors detaljbudget för 2023.

6. Universitetsgemensamma funktioner, lokalhyra, lokalvård samt lönekostnadspåslag

I tabellen nedan redovisas den totala budgetramen för universitetsgemensamma funktioner 2023 fördelat på posterna *Basanslag* (för universitetsgemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1.1–6.1.3), *Lokalanslag* (för universitetsgemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1.4), *Lokalvårdsanslag* (för universitetsgemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1.5), samt budgetram för *Förvärv* (inom Universitetsbiblioteket enligt avsnitt 6.1.7).

Tabell 14. Sammanställning över total budgetram för universitetsgemensamma funktioner 2023 (tkr).

SAMMANSTÄLLNING UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2023 tkr	Jmf med 2022		
		tkr	Förändring tkr	%
Basanslag	423 406	413 364	10 042	2,4%
Lokalanslag	86 964	85 391	1 573	1,8%
Lokalvårdsanslag	6 716	6 499	217	3,3%
Förvärv	63 793	56 721	7 072	12,5%
Summa	580 879	561 975	18 904	3,4%

Av förändringen 2023 i tabellen ovan avser 7,6 mnkr index med 1,36 procent och 0,5 mnkr avser volymförändring mellan 2023 och 2022. Totalt 6,2 mnkr avser överflyttning av befintliga kostnader inom universitetet till universitetsgemensamma funktioner. Av dessa 6,2 mnkr avser 0,5 mnkr anslagsfinansiering av upphandlingsfunktion riktad mot IT, 0,5 mnkr avser lokaler (ej undervisningslokaler) i Örnsköldsvik och Skellefteå, 0,6 mnkr avser anslagsfinansiering av universitetsbibliotekets undervisningstjänster samt att 4,6 mnkr avser att Universitetsbiblioteket övertar kostnadsansvar från institutioner 2021–2023 för publiceringsavgifter. Resterande 4,5 mnkr avser kvalitetsförstärkningar som medför ökade kostnader.

Finansiering av universitetsgemensamma funktioner sker genom universitetsgemensamma påslag, se avsnitt 6.2 för mer information.

6.1 Fördelning av budgetramar till universitetsgemensamma funktioner 2023, basanslag

De universitetsgemensamma funktionerna är uppdelade i Universitetsbiblioteket (UmUB), Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt. Universitetsförvaltningen består av cirka 600 anställda fördelade på elva enheter. Enheterna är Ekonomienheten, Enheten för forskningsstöd och samverkan, International Office, enheten för IT-stöd och systemutveckling (ITS), Kommunikationsenheten, Lokalförsörjningsenheten, Personalenheten, Planeringsenheten, Studentcentrum, Universitetsledningens kansli och Universitetsservice. I Övrigt universitetsgemensamt ingår universitetsledning, Lärarhögskolans kansli, Bildmuseet, Internrevisionen, företagshälsovård och andra personalsociala kostnader, försäkringar för studenter, tjänsteköp från studentkårer, kopieringsavtal med mera.

Budgetramarna anger den totala resursen för den anslagsfinansierade verksamheten inom universitetsgemensamma funktioner. Den anslagsfinansierade verksamheten ska i normalfallet inte erbjuda

UMEÅ UNIVERSITET

ytterligare tjänsteköp internt inom universitetet. Ansvarig för respektive del arbetar utifrån dessa anvisningar och ska bedriva en bra och effektiv stödverksamhet inom dessa ramar.

I tabell 15 anges fördelning av anslag för universitetsgemensamma funktioner 2023 samt preliminära ramar för 2024–2025. I ramarna ingår i även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6. Finansiering sker genom fördelning på fakultetsnämnder, med flera

Tabell 15. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioner 2023, inkl. ramar till Internrevisionen (exkl. lokaler och lokalvård) (tkr)

	Budget 2023 tkr	Jmf med 2022		Preliminär ram 2024 tkr	Preliminär ram 2025 tkr
		tkr	Förändring tkr %		
Universitetsförvaltningen	235 722	229 481	6 241 2,7%	239 585	243 512
Universitetsbiblioteket	74 331	72 051	2 280 3,2%	75 549	76 787
Övrigt universitetsgemensamt	113 353	111 832	1 521 1,4%	115 210	117 099
Summa	423 406	413 364	10 042 2,4%	430 345	437 397

Av ökningen med 10,0 mnkr motsvarar 5,6 mnkr statlig indexreglering med 1,36 procent 2023, samt att 1,1 mnkr avser anslagsfinansiering av upphandlingsfunktion IT respektive universitetsbibliotekets undervisningstjänster. Resterande 3,3 mnkr avser angelägna kvalitetsförstärkingar inom Universitetsförvaltningen respektive Universitetsbiblioteket med 2,3 mnkr och 1,0 mnkr till IT-strategiska satsningar.

I budgeten för 2023 ingår effektiviseringskrav på grund av låg indexuppräknings 2023 (1,36 procent) och nya krav på verksamheten.

Inför 2016 beslutade universitetsstyrelsen att den modell som tidigare tillämpats, där 8,1 mnkr av kostnad för universitetsgemensamma kostnader finansierades av ränteintäkter, skulle upphöra. Universitetsstyrelsen beslutade vidare att i det fall räntenivån bedöms ligga över +0,9 procent för 2017 eller kommande år, ska modellen med finansiering av universitetsgemensamma kostnader från ränteintäkter upp till maximalt 8,1 mnkr införas igen. För budgetåret 2023 och framåt gäller i stället att eventuella överskott på det universitetsgemensamma räntekontot, används för att delfinansiera beslutade *Insatser i syfte att stärka forskning och utbildning* med 315 mnkr.

6.1.1 Universitetsbiblioteket

Budgetramen för 2023 är 74,3 mnkr (2022: 72,1 mnkr). Ramjustering motsvarande +2,3 mnkr 2023 består av index 1,36 procent (+1,0 mnkr), bibehållande av personalstyrka (+0,7 mnkr) samt avgiftsfria undervisningstjänster till alla studenter med 0,6 mnkr.

6.1.2 Universitetsförvaltningen

Budgetramen 2023 är 235,7 mnkr (2022: 229,5 mnkr). Ramjustering motsvarande +6,2 mnkr 2023 består av följande ökning:

- **Index** 1,36 procent (+3,1 mnkr).

UMEÅ UNIVERSITET

- Förstärkning av HR-funktionen med **en HR-strateg** (+1,12 mnkr) med inriktning mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Förstärkningen framgår även som ett förslag i extern utredning om Umeå universitets hantering av misskötsamhet. Det är angeläget att förstärka arbetet mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling och en viktig del i detta arbete är att ge chefer på universitetet mer stöd.
- Förstärkning av **upphandlingsfunktionen** med fokus på IT (+1,0 mnkr), varav 0,5 mnkr minskad interndebitering. Forskningsverksamheten har uttryckt ett önskemål om ett mer tillgängligt stöd i upphandling och inköp. Med den digitalisering som har skett och sker rörande universitetets verksamheter ökar också behovet av stöd för att göra en rättssäker och effektiv upphandling.
- Förstärkning av **IT-ramen** (+1,0 mnkr) som initialt ska gå till universitetets hemsida umu.se. Det är ett prioriterat arbete att utveckla universitetets hemsida, bland annat av säkerhetsskäl. Syftet är att skapa förutsättningar för att göra ett tekniskt, funktionsmässigt och verksamhetsstödjande språng för Umeå universitets gemensamma webbplattform så att fler behov från verksamheten kan mötas på ett effektivt sätt och så att webbplatser som inte är byggda och förvaltade i en säker driftmiljö och/eller med supporterade publiceringssystem kan flyttas tekniskt till den gemensamma webben.

I budgetdokumentet för 2022 tilldelades Universitetsförvaltningen 3,1 mnkr årligen för satsning på IT-säkerhet. Arbetet med att stärka universitetets IT-säkerhet pågår utifrån MSB:s forskrifter och den internrevisionsgranskning som genomfördes 2021 med stöd av extern konsult. Bedömningen är att detta tillskott inte behöver utökas inför 2023. År 2021 tilldelades Universitetsförvaltningen medel motsvarande 3,9 mnkr för vidareutveckling av IT-system, varav 1,5 mnkr avsåg Trygg Filyta och en lagringslösning som uppfyller legala och externa krav på forskningsdatahantering samt insatser för ökad IT-säkerhet, 1,0 mnkr till forskningsdatahantering samt 0,9 mnkr till lärplattformen Canvas samt 0,5 mnkr för ISP (system med individuella studieplaner för forskarstuderande). Samtliga dessa områden är fortsatt mycket relevanta och dessa anslag kvarstår därför 2023.

6.1.3 Övrigt universitetsgemensamt

Budgetramen för 2023 är 113,3 mnkr (2022: 111,8 mnkr). Ramjustering motsvarande +1,5 mnkr 2023 består av index 1,36 procent.

6.1.4 Lokaler, universitetsgemensamma funktioner

I tabell 16 anges fördelning av anslag för lokalkostnader 2023 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 16. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioners lokaler 2023, inkl. ramar till Internrevisionen (tkr).

LOKALKOSTNADER, UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	16 805	15 938	867	5,4%
Universitetsbiblioteket	50 606	50 226	380	0,8%
Övrigt universitetsgemensamt	14 054	13 727	327	2,4%
Hörsalar	5 500	5 500	0	0,0%
Summa	86 964	85 391	1 573	1,8%

Differensen mellan åren 2022 och 2023 när det gäller gemensamma lokalkostnader beror huvudsakligen på att internhyran ökar med 1,9 procent (2022: 2,0 procent) och på att totalytan minskat med 175 kvadratmeter. Minskningen beror i sin helhet på att Universitetsbiblioteket sagt upp grupprum i Universum. Sammantaget ökar budgetramen för lokalkostnader med 1 573 tkr eller +1,8 procent (2022: 1,0 procent).

Från och med 2023 ingår finansiering av lokaler i Örnsköldsvik och Skellefteå i universitetsgemensamma lokaler. Det innebär att den interndebitering som sker i dagsläget till fakulteter utifrån antal helårsstudenter, tas bort 2023 och framåt.

Från och med 2023 debiteras internhyra för lokalvårdens personalrum och universitetsförvaltningen erhåller mot bakgrund av det en utökad budgetram.

Ytan för före detta Humlab-X lokaler på Konstnärligt Campus överförs 2023 från Övrigt universitetsgemensamt till Universitetsbiblioteket.

Från och med 2020 ingår anslag för hörsalar motsvarande 5,5 mnkr per år. Anslaget syftar till att refinansiera området och klara teknikupprustningar.

År 2024 kommer Universitetsbibliotekets yta att öka med 707 kvadratmeter utifrån den stegvisa utveckling som pågår. Detta innebär att Universitetsbibliotekets anslag för lokaler behöver utökas 2024.

6.1.5 Lokalvård, universitetsgemensamma funktioner

I tabellen nedan anges fördelning av anslag för lokalvård 2023 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6.

Tabell 17. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioners lokalvård 2023, inkl. ramar till Internrevisionen (tkr).

LOKALVÅRD, UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	1 614	1 521	93	6,1%
Universitetsbiblioteket	4 143	4 092	51	1,2%
Övrigt universitetsgemensamt	959	886	73	8,2%
Summa	6 716	6 499	217	3,3%

UMEÅ UNIVERSITET

Ökningen av den totala budgeten för lokalvård beror huvudsakligen på att priset för lokalvård ökar med 2,6 procent (2022: 2,8 procent). Ytterligare en orsak till ökningen är att lokalvård för lokaler i Örnsköldsvik och Skellefteå samt lokalvårdens personalrum ingår från och med 2023.

6.1.6 Internrevision

I tabellen nedan anges fördelning av anslag avseende Internrevisionen vid Umeå universitet. Anslagsfördelningen ingår även i de budgettramar som anges för Övrigt universitetsgemensamt i tabellerna 19–21.

Tabell 18. Budgettramar för Internrevisionen 2023 (tkr).

INTERNREVISIONEN	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022		
		tkr	Förändring tkr	%
Anslag	2 296	2 265	31	1,4%
Lokaler	82	81	2	1,9%
Lokalvård	8	8	0	2,6%
Summa	2 386	2 354	33	1,4%

Anslagsökningen motsvarar indexuppräknning med 1,36 procent för 2023. Ökat anslag för lokalkostnader och lokalvård motsvarar ökad nivå för internhyra (+1,9 procent) respektive lokalvårdspris (+2,6 procent).

6.1.7 Förvärv och publicering

Förvärv med mera inom Universitetsbiblioteket (databaser, tidskrifter, böcker, med mera) ingår som en universitetsgemensam funktion, men inte i anslag för universitetsgemensamma funktioner (avsnitt 6.1). Nedan finns budgettram avseende förvärv inklusive lönekostnader knutna till administration av förvärv och publicering.

Tabell 19. Budgettram för förvärv m.m. inom Universitetsbiblioteket 2023 (tkr).

FÖRVÄRV, M.M.	Budget 2023 tkr	Jmf med år 2022		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsbiblioteket, avsnitt 6.1.7	63 793	56 721	7 071	12,5%
Universitetsbiblioteket, avsnitt 6.1.1	1 742	1 719	23	1,4%
Summa	65 535	58 440	7 095	12,1%

Budgeten för förvärv ökas totalt med 7,1 mnkr (+12,1 procent) jämfört med 2022 (2022: +7,1 mnkr) varav index (1,36 procent) utgör 0,8 mnkr.

Universitetsledningen har tillsammans med övriga universitets- och högskolesverige tagit ett strategiskt beslut om att forskning som finansieras med statliga medel ska vara öppen och tillgänglig för alla. Avtalen som möjliggör detta har i sin helhet finansierats av Universitetsbibliotekets ordinarie anslag samt av befintligt myndighetskapital. Myndighetskapitalet är förbrukat vid utgången av 2021. Universitetsbiblioteket står för all förvaltning och mycket av administrationen kring universitetets gemensamma mediareсурser varav avtal inom open access (OA) är en väsentlig del, detta är en resurseffektiv lösning. I syfte att undvika uppsägningar av ett flertal avtal innehållande läsrättigheter, avslut av förlagsavtal, samt uteblivna förlängningar av OA-publicering, tillförs Universitetsbiblioteket ökat anslag motsvarande 7,1 mnkr 2023.

UMEÅ UNIVERSITET

Ökningen av anslaget 2023 beror delvis på att Universitetsbiblioteket övertar kostnaderna från institutionerna. En del av anslagsökningen beror på prisökningar respektive kostnadsökningar bland annat på grund av ökad publicering. Det är även kostnadsökningar för databaser med mera som inköpts under pandemin (bland annat till läkarutbildningen), nytt transformativt avtal (Nature och Nature research journals) samt kostnader över tak för transformativa avtal.

6.2 Fördelning av universitetsgemensamma kostnader

Den 31 mars 2021 fattade rektor beslut om att universitetsgemensamma kostnader från och med 2022 fördelas genom en fast procentsats, vilket innebar en förändring. Beslutet hade föregåtts av ett remissförfarande och ett flertal dialoger mellan universitetsledning och ledning för fakulteter/motsvarande.

Beslutet innebär i huvudsak att

- fast procentsats används för att fördela *universitetsgemensamma* kostnader (UGEM) inom hela Umeå universitet och att dessa ska fördelas på samma sätt oavsett vilken typ av universitetsgemensamma kostnader som avses,
- fast procentsats används för att fördela *fakultets-/förvaltningsgemensamma* kostnader (FGEM) för samtliga fakulteter och för universitetsförvaltningen inom Umeå universitet,
- ingen förändring sker avseende fördelning av *institutions-/enhetsgemensamma* kostnader (IGEM) och att institutions-/enhetsspecifika procentsatser därmed även ska gälla fortsättningsvis.

Debiteringen av fasta procentpåslag ska täcka kostnader för gemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1. Påslag för forskning och utbildning på forskarnivå är lägre viktat än för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, mot bakgrund av att det är mer kostnader för administration av utbildning. Rektor beslutar om fasta procentsatser för universitetsgemensamma kostnader i rektors detaljbudget för 2023. Från och med budgetåret 2021 sker inga justeringar, utifrån höstens budgetproposition, av kostnadsfördelningar angivna i den detaljbudget som rektor fastställer i juni inför varje budgetår.

6.3 Lokalhyra, m.m.

Internhyran för 2023 är 3 771 kronor per kvadratmeter och år (2022: 3 701 kr/kvm). Internhyran höjs med 70 kronor/kvadratmeter 2023 vilket motsvarar 1,9 procent (2022: 2,0 procent).

Orsaken till höjningen 2023 är främst indexhöjning på hyresavtalen med anledning av bedömd höjning av konsumentprisindex med 3,5 procent. Observera att många hyresavtal inte räknas upp till 100 procent med konsumentprisindex (KPI). Även genomförda och planerade investeringar för perioden 2021–2023 påverkar internhyran. Umeå universitet var 2021 bland de lärosäten som hade lägst andel lokalkostnader av de totala kostnaderna, 9,9 procent (2020: 10,2 procent).

Från och med 2023 och framåt så ingår studentbokningar i internhyran (4,1 mnkr/år), det vill säga interndebitering till fakulteter och institutioner tas bort efter 2022.

UMEÅ UNIVERSITET

6.3.1 Tomma lokaler/omställningsreserv

Prognosen var att Umeå universitets omställningsreserv 2022 skulle vara ca 7 701 kvm vägd area. Våren 2022 har mängden omställningsreserv i internhyressystemet minskat till ca 4 295 kvm. Reserven bedöms öka med 2 731 kvm med anledning av planerade lokalförändringar och uppsägningar. Den största uppsägningen inför 2023 är gjord av Universitetsbiblioteket och avser grupprum i Universum. Omställningsreserven bedöms bli 7 026 kvm under 2023. Disponibla lokaler, det vill säga som inte är planerade att tas i bruk, är 2,94 procent, vilket är en något för liten omställningsreserv för att kunna klara samlade evakueringar. Ett vanligt nyckeltal i fastighetsbranschen för att klara omställningar och evakueringar i större bestånd är 4 procent.

6.3.2 Investeringar

Avskrivningarna på genomförda investeringar 2021 motsvarade 4,4 procent av de totala kostnaderna för universitetet (2020: 4,6 procent). De investeringar som redovisas i tabell 20 avser investeringar i om- och nybyggnationer, inredning/utrustning, datanät samt passersystem/larm. Samtliga av de nämnda investeringarna finansieras inom ramen för internhyran. Investeringar som avser exempelvis forskningsinfrastruktur ingår inte i tabell 20.

Utfallet avseende 2021 års investeringskostnader inom internhyran är 43,2 mnkr, vilket är 26,2 mnkr lägre än budgeterat.

Tabell 20. Investeringar i om- och nybyggnationer, inredning/utrustning, datanät samt passersystem/larm, mnkr.

År	Summa (mnkr)	Kommentar
2015	45,3	Samlokalisering TUV, ombyggnad Sliperiet och Vindarnas torg, m.m.
2016	36,4	Cryo-EM i Säkerhetshuset, laserlaboratorium, Förvaltningshuset plan 2 östra flygeln, Fokusmiljö MIT inkl. flytt café, m.m.
2017	31,5	Inredning Biologihuset, laserlaboratorium, m.m.
2018	39,2	Inredning Biologihuset, inredning Polisutbildningshus, markarbeten utanför Polisutbildningshuset, UCCB plan 4, m.m. Budgeterat 81,6 mnkr, många investeringar har skjutits fram i tid.
2019	66,0	Curiosum (f.d. Umevatoriet och Sliperiet), Biologihuset, Fyslab, m.m.
2020	51,4	Biologihuset, Kliniskt Träningscentrum (KTC) och Lindellhallens hörsalar, m.m.
2021	43,2	Lokalstrukturella åtgärder (institutionen Datavetenskap m.m.), Utbyte av delar i styrning för larm och passersystem (S-noder) som nått slut på teknisk livslängd.
2022 (prognos)	89,5	Lokaltillskott (ITS), Lokalstrukturella åtgärder, Magasin Universitetsbiblioteket, Studentuppehållsytta hus 5A samt strategi fysiska nycklar mm.
2023 (budget)	66,0	Modulärt laboratorium, Magasin Universitetsbiblioteket, Stegvis utveckling Universitetsbiblioteket, Kontinuitetsplanering (säkra mot elavbrott), lokalstrukturella åtgärder (samlokalisering institutionen för datavetenskap respektive ITS) samt strategi fysiska nycklar m.m.

UMEÅ UNIVERSITET

6.3.3 Tillämpning av internhyra

I syfte att standardisera hyressättningen beslutade rektor 2010 om en anpassning så att internhyra kan tillämpas för alla lokaler. I enstaka undantagsfall innebär det negativa konsekvenser för universitetet att tillämpa internhyra. Mot bakgrund av detta beviljas fakulteter bidrag med totalt 2,2 mnkr 2023 (2022: 2,1 mnkr) och fakulteter ska själva bidra med 0,7 mnkr (2022: 0,7 mnkr).

6.3.4 Preliminär internhyra 2024–2025

Den preliminära bedömningen är att internhyran bör ökas 3,0 procent 2024 respektive ökas med 3,0 procent 2025. Det är dels investering i nytt hus för tentamina, dels befarad ökad inflationstakt 2024–2025 som medför att internhyran bedöms behöva höjas med denna nivå. Universitetsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2019 att internhyran tillåts öka med maximalt 3,5 procent årligen under åren 2020–2023, de preliminära nivåerna för 2024–2025 är lägre än denna maximala nivå.

6.4 Lokalvård

Priset för lokalvård förändras till 360,3 kronor per kvadratmeter 2023 (2022: 351,3 kr/kvm). Den procentuella ökningen är 2,6 procent 2023 jämfört med 2022 (2022: 2,8 procent). Ökningen består av årlig förändring av kvot mellan förhållandet debiterbar yta/total yta, kostnadsökningar beror på en ökning av antalet textilmattor samt årlig indexuppräknings. År 2023 införs helgstädning på universitetsbiblioteket samt ökad tillsyn av vilrum. År 2023 uppgår andelen debiterbar yta till 57 procent (2022: 56 procent).

6.5 Lönekostnadspåslag (LKP)

På lönekostnader för anställda inom Umeå universitet görs ett lönekostnadspåslag (LKP). Lönekostnadspåslaget innehåller lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalspremier för pension samt andra avsättningar som särskild löneskatt med mera.

Lönekostnadspåslaget höjdes varje år under perioden 2020–2022, innan dess hade lönekostnadspåslaget legat på samma nivå för åren 2016–2019. Lönekostnadspåslaget har höjts dessa år för att finansiera ökade pensionsavgifter till Statens Pensionsverk (SPV). Den mycket kraftiga ökningen av pensionsavgifterna beror främst på att löneandelar över 7,5 inkomstbasbelopp (2022: 532 500 kr per år) har en betydligt högre procentsats på pensionsnivån. Både antalet personer med lön över detta belopp samt medelvärdet per person i kronor över nivån 7,5 basbelopp har ökat. Inför 2022 och fortsatt under 2023 bedöms kostnadsökningen vara betydligt lägre än för åren 2019–2021. Detta innebär att nivån på lönekostnadspåslaget är oförändrad mellan 2022 och 2023.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 21. Nivåer för lönekostnadspåslag år 2023 respektive 2022.

Åldersgrupp år 2023	År 2023	År 2022
Personer födda 2008 och senare	56,584%	56,584%
Personer födda 2005-2007, lönedel under 25 000 kronor per månad	35,374%	35,374%
Personer födda 2005-2007, lönedel över 25 000 kronor per månad	56,584%	56,584%
Personer födda 2000-2004, lönedel under 25 000 kronor per månad	44,89%	44,89%
Personer födda 2000-2004, lönedel över 25 000 kronor per månad	56,584%	56,584%
Personer födda mellan 1988 och 1999	56,584%	56,584%
Personer födda mellan 1957 och 1987	54,72%	54,72%
Personer födda mellan 1938 och 1956	36,85%	36,85%
Personer födda 1937 och tidigare	15,43%	15,43%

Regeringen kan komma att föreslå förändringar för olika åldersgrupper avseende arbetsgivaravgift, särskild löneskatt samt ålderspensionsavgift. I detta fall delegerar universitetsstyrelsen till rektor att besluta om justerade nivåer för berörda åldersgrupper.

Lönekostnadspåslaget kommer med stor sannolikhet att behöva höjas inför 2024. Prognosen är att denna höjning behöver vara 0,5 procentenheter för att finansiera hela kostnaden 2024.

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 1

Sammanställning av fördelade anslag 2023 till fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning, Universitetsbibliotek, samt Övrigt universitetsgemensamt.

I tabellen nedan redovisas de samlade anslagsmedel som verksamheterna vid Umeå universitet erhåller 2023. Förutom anslag finansieras Umeå universitets verksamhet med bidrag, avgifter och andra ersättningar, samt finansiella intäkter. Tillkommer gör också medel för särskilda utgifter som finansieras via anslag 2:64 (t.ex. praktisk forskning, kompletterande utbildningar, vidareutbildning av obehöriga lärare, medel för innovationskontor) och ersättning enligt ALF- och TUA-avtalet.

	UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ 2023			FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ 2023		UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER 2023					TOTALT TILLDELAT ANSLAG	
	Tilldelat anslag GU	Särskilda åtgärderna ^{1.)}	TOTALT GU	Tilldelat anslag FO	TOTALT FO	Tilldelat anslag	Gemensamma lokaler	Lokalvård gemensamma lokaler	Förvärv	TOTALT UGEM ^{2.)}		
Enhet: Tkr												
Humanistisk fakultet	154 123	2 715	156 838	111 367	111 367	0	0	0	0	0	0	268 204
Samhällsvetenskaplig fakultet	445 276	0	445 276	211 217	211 217	0	0	0	0	0	0	656 493
Medicinsk fakultet	491 313	6 241	497 554	352 683	352 683	0	0	0	0	0	0	850 237
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	357 223	0	357 223	338 466	338 466	0	0	0	0	0	0	695 689
Lärarhögskolan	171 502	4 563	176 065	53 280	53 280	14 929	0	0	0	14 929	14 929	244 274
Universitetsbiblioteket (UmUB)	0	0	0	0	0	74 331	50 606	4 143	63 793	192 873	192 873	192 873
Universitetsförvaltningen	0	328	328	0	0	235 722	16 805	1 614	0	254 141	254 141	254 469
Övrigt universitetsgemensamt ^{3.)}	0	6 951	6 951	181 365	181 365	113 353	19 554	959	0	133 866	133 866	322 182
Summa	1 619 437	20 798	1 640 235	1 248 377	1 248 377	438 335	86 965	6 716	63 793	595 809	595 809	3 484 421

- 1.) Anslaget får användas för utgifter vid universitetet för särskilda åtgärderna, vilka för UmU:s del avser decentraliserad utbildning (Med fak, universitetsförvaltningen samt övrigt universitetsgemensamt), bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuséet (Hum fak), Lärarutbildning i minoritetsspråk (Lärarhögskolan) samt Idébanksmedel till Umeå universitet Holding AB.
- 2.) Medel fördelade till universitetsgemensamma funktioner finansieras via debitering av fasta belopp till fakulteter, Lärarhögskolan, UmUB och Universitetsförvaltningen.
- 3.) Inkl. Internrevision.
- 4.) I forskningsanslaget till Sam fak. ingår anslag till Idrottshögskolan med 3 866 tkr.